

800 Alman Hırvat şehirlerini terketti

Hırvatistanda İtalya aleyhine nümayişler yapılıyor

Belgraddaki Alman sefreti evrakını yakıyormuş

İtalyan tebaası ve gazetecileri Yugoslavyadan ayrılıma başladılar

Yugoslavya bitaraf

Zagreb 30 (A.A.) — D. N. B. ajansı bildiriyor: Hırvatistanda mukim Alman yalı Almanlar memleketi terke davet edilmişlerdir. Hırvat makamları bu hususta teassür ve teessüflerini bildirmişlerdir ve hareket için Alman ofislerine elle (Devamı 3 üncü sayfada)

RUZVELTİN YENİ BİR HİTABESİ

Ruzvelt, Amerikalıları müttehid bir cephe teşkiline davet ediyor

«Bozguncuların silâhi korku telkinidir»

Vaşington 30 (A.A.) — Reisi cumhur Ruzvelt dün demokrat partisinin millî bayramı olan Jackson günü münasebetle Potomac ya-tından radyo ile neşredilen bir nutuk söylemiştir. (Devamı 7 nci sayfada)

Almanya aleyhine yeni bir nümayiş

Sofya, 30 (A.A.) — D. N. B. Ajansı bildiriyor: Maribor'da Alman aleyhtarı bir nümayiş vukubulmuştur. Tezahürat Sırblar tarafından tertib edilmiştir. Üzerinde «Almanya» yazılı büyük bir taş teşhir edilmiş, tezahüratçılar bu taşın üzerine tükürmüşlerdir. Tezahürat esnasında içinde İngilizlere ile birlikte Almanyaya karşı mücadele ediyoruz ibaresi bulunan beyannameler dağıtılmıştır.

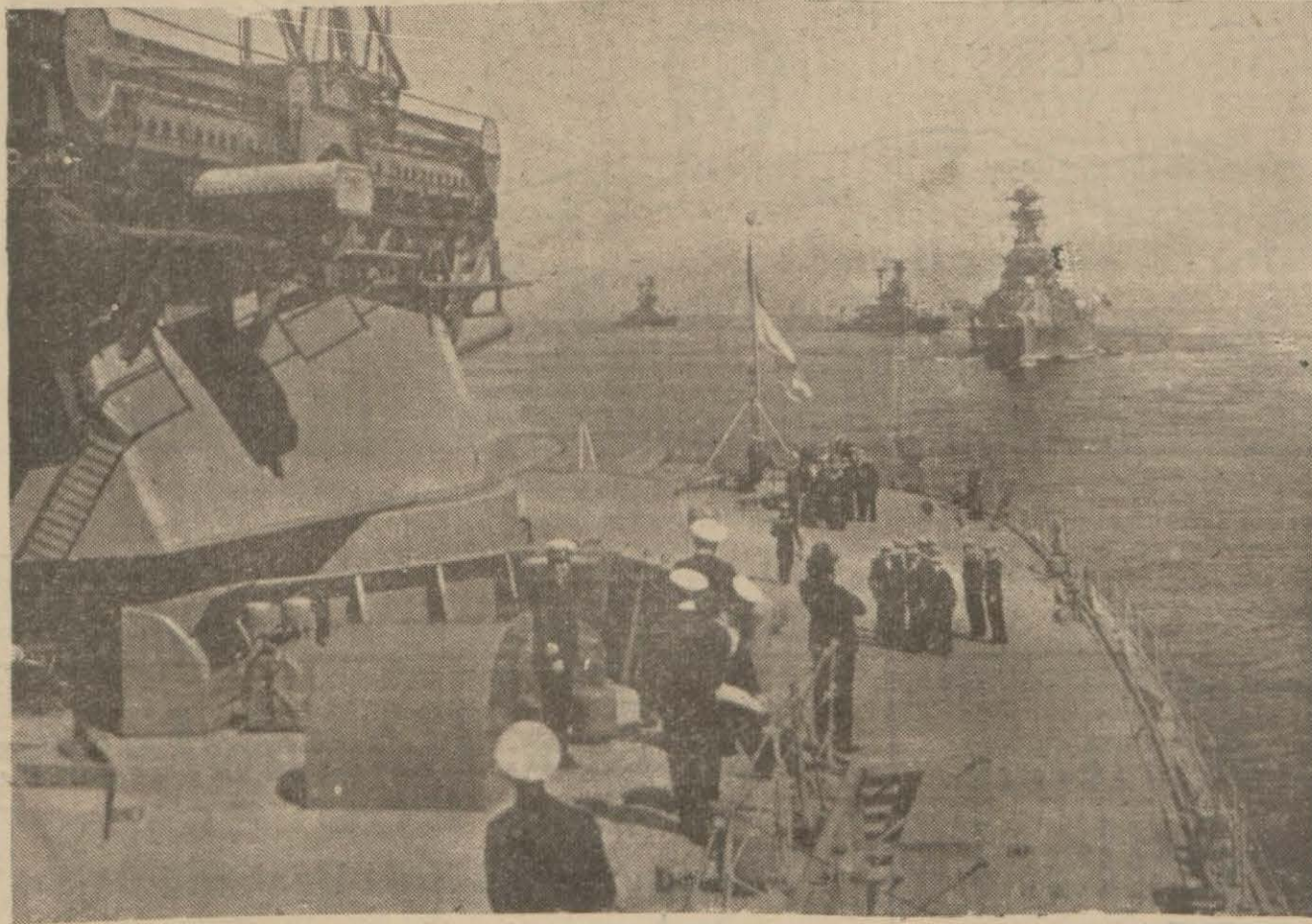
General diyor ki

Sovyetlerin Uzak-doğu politikası kat'î karar arifesinde

Yazan: H. Emir Erkilet

Sovyet Rusya ile Birleşik Amerika kadar, aralarındaki siyasi, kimsadî ve hissi münasebetler, devir devir birbirine tamamen zid manzuralar gösteren iki memleket yok gibidir.

Geçen Büyük Harbin sonlarında, İtilâf devletlerinin 1918 de Sibiryada vâki müdahaleleri esnasında, Birleşik Amerika askerî küt'aları burada, daha ziyade, asıl düşman olan Japonlara karşı Rus topraklarının bekliliğini yapmışlardır. Birleşik Amerika askerlerle Kızıldu arasında asla muharebe ve müsademeler olmamıştır. (Devamı 8 inci sayfada)

İngiliz saftı harb gemileri seyir halinde

Akdenizde İngiliz zaferi

İtalyan filosuna indirilen darbe

3 İtalyan kruvazörü ile iki büyük muhrib batırıldı

Londra, 30 (A.A.) — Amiralik dairesi bu akşam aşağıdaki tebliği neşretmiştir: Akdeniz donanması baş kumandanı son yapılan bahri hareket esnasında İngiliz cüzütamlarının hiçbir zayıf ve hasara uğramadıklarını bildirmektedir. Yalnız tayyarelerimizin birkaçından haber alınmıştır. Şimdiye kadar tahakkuk eden neticelere göre İtalyan kuvvetlerinden her biri 20 santimetrelük toplarla müehhez Fiume, Pola ve Zara kruvazörlerinin ve büyük Vincenzo Gioberti ve Maestrale distroyerlerinin battıkları anlaşılmaktadır. (Devamı 7 nci sayfada)

Amerikada 27 İtalyan vapuru askerî işgal altına alındı

Arika deniz makamları Amerikan limanlarında bulunan 27 İtalyan vapuruna silâhlî muhafızlar ikame etmiştir. Bunların vazifesi İtalyan tayfaların gemilerin manâ kısımlarını tahrib etmelerine manâ olmaktır. Salâhiyetli makamlar bu vapurların müsadere edilmediğini, muhafızların sırf muhtemel tahrib hareketlerine manâ olmak için bulundurulduğunu söylemişlerdir. Bu tedbir 1917 tarihli casusluk kanunu mucibince ittihaz edilmiştir. Baltimore'de şimalî Karolin'de kâin Welling-ton'da aynı zamanda istihbar edilen bazı hareketler Amerika makamlarını bu harekete sevk etmiştir.

Elde edilen malûmata göre bu limanlarda bulunan İtalyan vapurların tayfaları gemilerindeki makineleri tahrib etmişlerdir. Bu nevi hareketlerin başka yerlerde de yapılacağı hakkında haberler alınmıştır. Sahil muhafızlarına Amerikan (Devamı 7 nci sayfada)

İngiliz ve Fransızlar çarpıştılar

Cezayir önünde yeni bir hâdise oldu

Fransız topçuları İngiliz gemilerine ateş açtılar

Londra 30 (A.A.) — Amiralik dairesi Pazar akşamı aşağıdaki tebliği neşretmiştir: Bu sabah hafif cüzütamlardan bir kısmı ile Fransızların Cezayir deki kara bataryaları arasında bir hâdise zühür etmiştir. Dört tüccar gemisinin bir Fransız distroyeri tarafından himaye edilmek suretile Cebelüttrik Boğazından geçeceği ve bu kafilenin Almanyaya aid mühim miktarda harb levaya (Devamı 7 nci sayfada)

Sabık bir Rumen elçisine göre Balkanlarda Sovyetlerin vaziyeti

Londra 30 (A.A.) — Romanyanın sabık Londra elçisi Tilea Balkanlar vaziyetindeki rolü henüz bir istifham teşkil etmekte devam eden Sovyetler Birliğinin hattı hareketini izaha çalışmaktadır. Tilea şöyle demektedir: Yugoslavya büyük bir hürriyet (Devamı 7 nci sayfada)

SON POSTA

okuyucularına bir hizmeti Altı ayda, pratik ve yeni bir usulle İngilizce

Profesör, A. R. Thompson ve İrfan Konur tarafından hiç İngilizce bilmiyenler için hazırlanan bu dersleri takip eden okuyucularımız altı ay zarfında İngilizce öğrenebileceklerdir. Yarın başlıyoruz

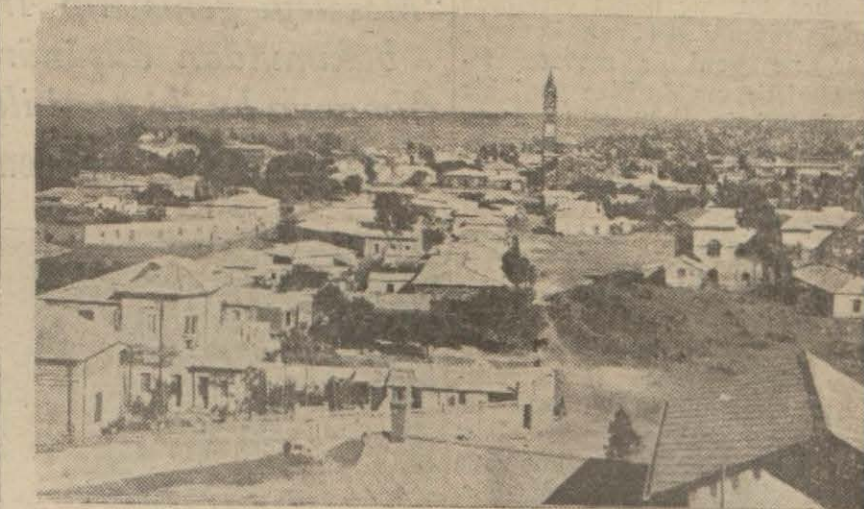
45 yaşını aşmış olanlar da hizmete çağırılacaklar

Meclise yeni bir kanun lâiyhası tevdi edildi

Ankara, 30 (Hususi) — Alâkalı encümenlerden geçen ve önümüzdeki hafta Büyük Millet Meclisi umumî heyetinde görüşülecek olan bir kanun lâiyhasına göre fevkalâde hallerde ve Genel Kurmay Reisinin göstereceği lüzum üzerine orduda muayyen bir hizmette kullanılmaları maksadile sin tahdidine uğramış mütakaîd sübay-

larla askerlik mükellefiyeti ni ikmal etmiş sin harici erlanlar» talim ve terbiye için vazifeye davet edilebileceklerdir.

Bu vaziyette olanlar orduda hizmetine davet edildikleri zaman askerî elbise giyecekler ve askerlik kanunlarının kendilerine verdiği bircümle hukuka sahip olacaklardır.

Eritrede Asmara şehrinin görünüşü

İtalyanlar Diredaua'yı boşalttılar

Sarkî Afrika harbinin sonu yaklaşıyor

Roma, 30 (A.A.) — 296 numaralı İtalyan tebliği: Yunan cephesinde: Kara münakasasında kaydedilecek bir şey yoktur. Tayyelerimiz bombardıman uçurları yapmışlardır. Sarkî Afrikada: Düşmanın taziyki Keren'in şarkında devam etmektedir. Küt'alarımız şiddetli mukabil taarruzlarla mukavemet etmektedir. (Devamı 3 üncü sayfada)

Eritrede ileri harekâtı

Yeniden 3775 İtalyan askeri esir edildi

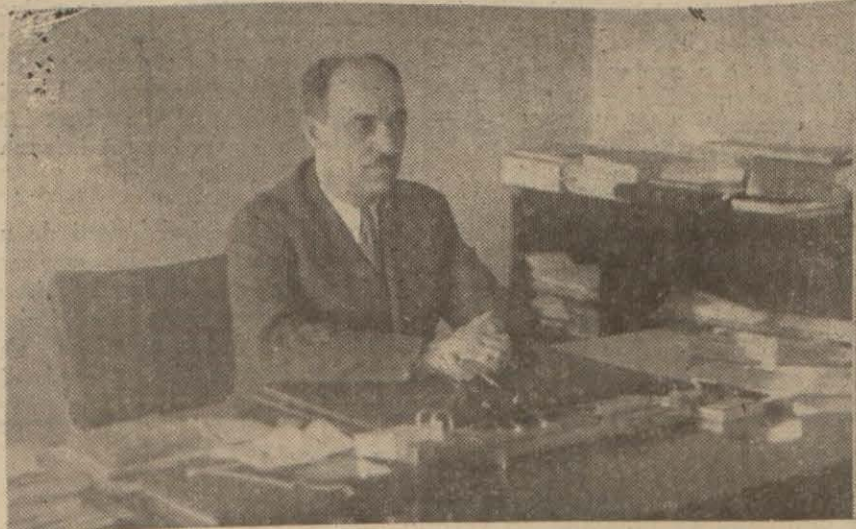
Kahire, 30 (A.A.) — Orta İngiliz umumî karargâhının tebliği Libyada vaziyet değişmemiş Eritrede Asmaraya doğru (Devamı 3 üncü sayfada)

Bu sabah gelen haberle 3 üncü sayfada

Yurdda bir uçtan diğer uca inkıtasız nakliyat yapılacak

Münakalât Vekili Ankaraya döndü

İstanbul telefon işleri, nakliye vasıtaları ve tayyare seferleri hakkında Münakalât Vekilinin gazetemize beyanâtı

Cevdet Kerim İncedayı makamında

İki haftadır beri şehrimizde ve Trakyada Vekâleti âlâkâdar eden işler etrafında tetkikler yapmakta olan Münakalât Vekili Cevdet Kerim İncedayı tebliğini bitirmiş ve dün akşamki ekspresle Ankaraya hareket etmiştir. Cevdet Kerim İncedayı Haydarpaşa garında Örfî İdare Komutanı (Devamı 4 üncü sayfada)

Fenerbahçe dün G. Sarayı 1 - 0 yendi

Beşiktaş ta çok güzel bir oyun çıkaran İstanbulspor karşısında birşey yapamadı, maç 1 - 1 beraberlikle bitti

Galatasaray - Fenerbahçe maçından heyecanlı bir safha Beşinci millî küme maçlarının ilk oyunlarına dün Fenerbahçe sahasında başlanmıştır. Büyük bir kalabalığın bulun (Devamı 7 nci sayfada)

Hergün

Bol kelimeli
Bir ziyaret

Muhittin Birgen

Japon hariciye nazırı, Berlinde büyük bir izet ve ikram gördükten ve birçok konuşmalar yaptıktan sonra Romaya gitmek üzere Alman devlet merkezini dün terketti.

Bu seyahat başlarken, çok büyük kelimeler kullanıldı. Uzun yolculuğun devamı müddetince de Mihverin üç merkezinde de matbuat hayli neşriyat yaptı. Bizat seyyah, yolculuk esnasında bir hayli beyanat vesilelerinden istifade etti. Nihayet, Berlin kendisini şenlik içinde karşıladı ve misafiri kaç gün aynı hava içinde tuttu. Diplomatlar söylediler, radyolar neşrettiler, gazeteler yazdılar. Denilebilir ki, tantana ve kelime bakımından bu kadar gürültülü bir diplomatik ziyaret daha hatırlamak müşküldür.

Fakat, bütün konuşmalar, neşriyat, beyanat ve nutuklar, bir netice almak üzere, bir süzgeçten geçirilecek olursa, hiç olmazsa bugün için, müsbet ve konkrêt birşey görmek kabil değildir. En çok söylenen şeyler şunlardır: Üçlü paktın tesis ettiği dostluk ve ittifak ruhunun derinleştirilmesi; harb yapılmasına ve uzatılmasına mahal vermemeğe azmeden bir siyaset takibi; Avrupa ve Asyanın yabancı müdahaleler tesirinden kurtarılması.

Başka bu üç nokta etrafında dönmüş olduğu görünen konuşmalar, ne yeni bir mevzuata temas etmiştir, ne de bize yeni bir şey öğretmiştir. Üçlü paktın ruhu ve hedefi hakkında şimdiki kadar söylenilmiş olan şeyler kâfidir; harbi uzatmamak emelî mülumdur; «yabancı müdahalelerden» Avrupayı ve Asyayı kurtarmak fikri de kimsece meçhul değildir. Şu halde, yeni birşey yok demektir. Bazı sözlerden eğer yeni bir mâna çıkarmak lâzım gelirse, Berlin konuşmaları arasında, icabında kullanılmak üzere bazı askeri anlaşmalar da yapılmış veya müteale edilmiş olmak lâzım gelir. Fakat, bunlar da mevcut pakt içinde kendiliğinden mevcud olan şeylerdir.

Hülâsa, şimdilik yeni bir şey yoktur. Her ne kadar, bütün konuşulan ve kararlaştırılan şeyleri alâkadarların kabil olduğu kadar gizli tutmaya ehemmiyet vermeleri tabii ise de bugünün hususiyeti söz değil, hareket ister. Buna dair de âlâmet yoktur.

Şu halde bu ziyaret etrafında yapılan çok tantanalı Mihver hareketini, siyaset ve propaganda gayesiyle izah etmek daha doğru olacak gibi görünür.

Filhakika, Amerikanın yardım kanunu, Mihver muhitinde çok nahos bir tesir yaptı. İngilterenin müşkülâtını tedricen artan bir yardımla hafiflendirecek olan Amerikan hareketi, harbin kısa süreceğine inanmış olanları büyük bir hayal sukutuna uğrattı.

Öyle zannediyoruz ki bu ziyaret etrafında yapılan gürültülü neşriyat ve bol sözlü beyanat, birinci derecede bu tesiri gidermeğe istihdaf ediyor. Şu halde, Amerikanın maddî yardımına mukabil, Japonyanın da psikolojik bir yardımda bulunması faydalı olacağı düşünülmüş ve bu seyahatin başlıca sebeplerinden biri bu olmuştur, diyebiliriz.

Bununla beraber, Japonya hariciye nazırı büsbütün boş sebeplerle seyahate çıkmış değildir. Meselâ, enternasyonal matbuat dedikodusu arasında Japonyanın bir anlaşma sulhu çareleri olup olmadığını görmek istediği sözleri vardır. Biz bunun hâlen mümkün olmayacağını zannedenlerdeyiz. Diğer bir hedef de, her ihtimale karşı hazırlanmak üzere, Rusya ile anlaşmak isteyen Japonyanın bu yolda yeni bir merhale yapma arzusudur. Bunun âlâmetleri kuvvetlidir.

Şimdiki halde görünen şeyler bundan ibarettir. Eğer aldığımızı yorsak, bu seyahatten bu esaslar haricinde bir netice çıkmayacaktır.

Japonya, müşkül içinde. Müşkülâtın büyüklüğü kendisini kararsızlık içinde bırakıyor. Dünyaya müvadelesine iştiraki nazarı olmasına rağmen, onun müşkülâtı, siyaset arkadaşlarının müşkülâtından eksik değil, belki de fazladır.

Sade büyük başların değil, büyük davaların da derdleri büyük olur.

Muhittin Birgen

Resimli Makale:

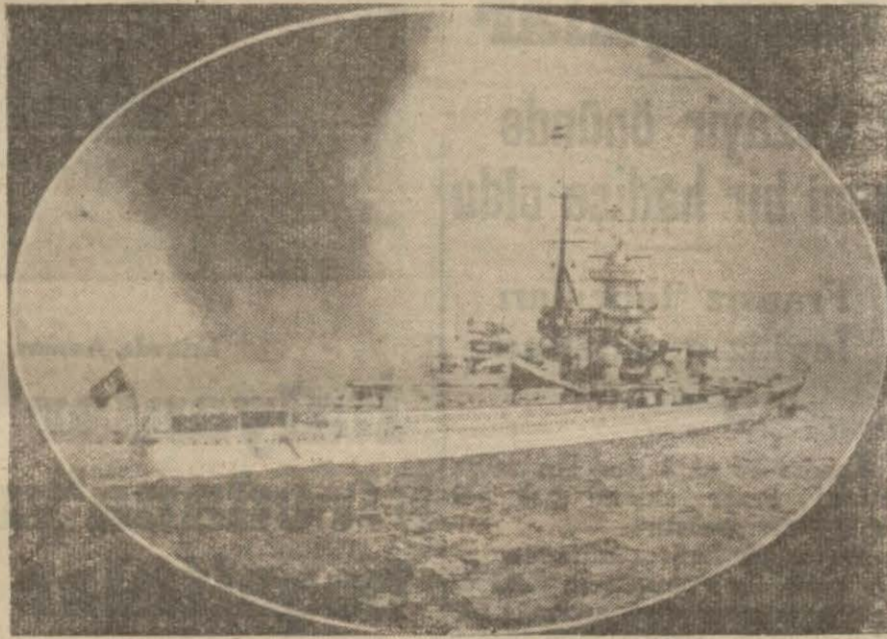
Her ferd için insan olmak sıfatıyla müşterek ve mukaddes bir durum vardır: Ona mücadele adını veririz. İnsan için mücadele bir

damla süt için hayata geldiği dakikada başlar, ölümüne kadar sürer. Mücadele etmeyi bilmiyen yaşamaya lâyık değildir.

Denizcilik

Atlantikte Alman korsan gemileri

«Meseleyi genişletip İngiltere ticaretini imha bakımından düşünürsek - ki hedef budur - Almanya bu iki gemi ile birşey yapamayacaktır.»
[«Son Posta»nın denizci muharriri yazıyor]

Atlantığe açılan Alman zırhlılarından Gneisenau

Son radyo havadisleri Alman zırhlılarından iki tanesinin Atlantığe açıldıklarını haber verdiler. (Şarn Horst) ve (Gneisenau) isimleri verilen bu gemiler (26,000) ton cesamette (30) milden fazla sürata malik zırhlı gemilerdir. Bu gemilerin Atlantığe açılması Atlantik meydan muharebesinde Alman cephesini takviye etmeğe matuftur. Almanya en kat'î bir şekilde giriştiği bu seferki mücahadesinde elindeki bütün vasıtaları kullanmaktadır. İtalyan amirali (Giambardino) yazdığı bir kitaba göre sübayları için şerefleri bir ölümün cepheye olabileceğini yazmış ve «vazife uğrunda dövüşerek batmayan gemiler, bozmacıların baltaları, şerefsiz bir surette bozulurlar» demiştir. Fakat elinde bulunan gemileri, yazdığından tam başka şekilde kullanan amiral büyük zırhlılarından birkaçını Tarentoda İngilizlerin taarruzuna hedef olarak bıraktı.

Mihverin yüzde doksan dokuz kuvvetini teşkil eden Almanya ise kuvvetleri az da olsa, memleketinin menfaati uğrunda, denize çıkarmaktan çekinmiyor.

Gemilerin isimleri

Şarn Horst ve Gneisenau isimleri denizcilere ve deniz tarihine meraklı olan kimselere yabancı değildir. Büyük Harbe takaddüm eden senelerde Uzaksarıta Amiral Graf von Spee komutasında aynı isimde iki zırhlı vardı. 1914 buranından sonra harb patlayınca bu gemiler için Alman anavatanına dönmek hemen imkânsız oldu. Bu yüzden Şarn Horst ve Gneisenau zırhlılarıyla, diğer iki Al-

man kruvazörüne komuta eden Amiral Graf von Spee İngiliz ticaret gemilerini imhaya karar verdi. Bu gemilerin uzun tarihi vardır. Amiral, filosile, cenubi Amerikanın garb sahillerinde bütün bir İngiliz filosunu imha ettikten az sonra, Britanya kuvvetlerinin tuzağına düştü ve Fakland adası önünde mahvoldu gitti.

Amiral Graf von Spee ile o zaman mülâzim olan iki oğlu da gemilerle beraber kayına, bu yüzden Almanya da yaptığı yeni gemilerden bir tanesine Amiral Spee, diğerine de Şarn Horst ve Gneisenau isimlerini vermiştir. Bunlardan (10,000) ton cesamette olan ceb zırhlısı Amiral Spee hatırladadır ki, Montevideoa intihar etmiştir. Aynı vazife uğrunda aynı gemiler

Şimdi Speeden daha büyük olan (26,000) tonluk gemiler Okyanus açılmış bulunuyor. Garibdir ki bu gemiler de, isimlerine ilave edildikleri gemiler gibi, İngiliz ticaret gemilerini avlamak vazifesiyle mükelleftirler. Ancak gemilerin cesameti, Büyük Harbe nazaran, daha büyümüş, süratleri artmış, toplan büyümüş ve müteaddid tayyarelerle teçhiz edilmişlerdir. Bilhassa tayyare miktarının fazla olması, gemilerin görüş sahasını çoğaltmakta ve bu suretle hem İngiliz harb gemilerinden kaçmağa, hem de ticaret gemilerini yakalamakta yardım etmektedir.

Maksad nedir?

Şüphesiz bu gibi gemilerin korsan vazifesiyle Okyanuslarda dolması ilk olarak, İngiliz ticaret gemilerini batırmak maksadına matuftur. (Devamı 6 ncı sayfada)

Büyük Fransız ve İngiliz edipleri

Charles Baudelaire
(ŞARL BODLER)

Yazan : Halid Ziya Uşaklıgil

İşte bir şair ki zamanında dar bir muhitte fakat pek derin tesirler bırakmış, ve zaman geçtikçe bu tesirler azalacağına, aksine daha genişliyerek onun namını ve eserini; hayatı, beşeriyeti, mevcud ve müteessis ne varsa her şeyi fena gören ve varlıktan, bezginlikle ömür denilen yükü sürükliye sürükliye götürüp gözleri hiç bir zaman tahakkuk edemeyecek bir müphem hülya ufkuna dikilmiş olarak hayattan siyah bir gölge şeklinde geçmiş melâlet fitratı erbabı için bir nevi ibre haline getirmiştir. Bu itibarla onu yalnız bir şair, şekle, üslûbda kemale bağlılıkla muttasıf, «san'at san'atı içindir» akidesine merbut bir san'atkar sıfatıyla değil, aynı zamanda edebiyatta bir bedbin ruh ve fikir için bir peyamber sıfatında gerekerek namında tevakkuf etmek lâzımdır.

Her şeyden evvel hayatını öğrenmelidir:

Pariste 1821 de doğdu ve gene orada 1867 de henüz genç denecek bir yaşta öldü. Babası âyan meclisinde vazife sahibi olan ve pek iyi resim yapan bir zat idi ki oğlunu küçük yaşında annesine bırakarak vefat etti. Annesi bir ikinci izdivaç ile Aupick namında bir zabite vardı. Bu ikinci kocası askerlikten siyaset tarihine geçerek sırasıyla İstanbulda, Londrada, Madridde sefirliklerde bulundu; Baudelaire ise Lyonda tahsile başladı ve 1839 da Periste on sekiz yaşında iken tahsilinin ilk kısmını ikmal etti. Veli lerinin reyine iştirak etmiyerek edebiyattan başka bir mesleğe intisabı kabul etmeyince hakkında bir aile meclisinde ittibah olunan karar tatbik edilerek Kalkütaya gitmek üzere olan bir ticaret gemisine bindirildi. Bir yılkeniden ibaret olan bu geminin uzun seyahatinde sonunda kadar devam etmiyerek on aylık bir gaybubetten sonra memleketi avdet ve rüşdünü isbat etmiyerek babasından kalan 75,000 frank raddesinde bir paraya tevârüt etti. O zaman için mühim sayılabilen bir servet sayesinde heveslerini serbestçe takip etmek imkânını bularak Parisin Saint-Louis adasında ve şairlerle san'atkarlar arasında yaşamağa başladı. İlk yazısı 1845 resim sergisi hakkında bir tenkid makalesiyle başladı. Ertesi sene gene bir resim sergisi münasebetiyle bir ikinci makale neşretti ve pek doğru gören bir san'at zevkile bu makalelerin ikisinde de sonraları resim hayatında en büyük şöhretleri iktisab eden ve o sıralarda kabiliyetleri inkâr olunan Delacroix ile İngres ressamın mümtaziyetlerini tebarüz ettirdi. Onun bu makalelerde verdiği hükümler, o sırada pek şahsi bir cür'et mesabesinde telâkki edilmiş iken zamna bunların isabetini fazlasıyla teyid etmiş oldu, öyle ki eğer o yalnız bu iki tenkid makalesiyle iktifa ederek başka eser vücud getirmediği olsaydı namı gene

Şarl Bodler

tenkid zemininde mühim bir mevki işgal etmiş olacaktı. Bu tarzda bir takım eserler ihzar ve bunların nesrolunacağına da ilân eylemiş iken mesleğini tebdil etti ve doğrudan doğruya edebiyat ile iştigale başladı. İlk eserleri iki mensur hikâye oldu.

Dini akidelerine ve asalet rabı-talarına rağmen 1848 ihtilâlinin pek coşkun bir taraftarı oldu, matbuattan birkaçında yazıları görüldü ve bu sırada meşhur Amerikan edibi Edgard Poe'nin hikâyelerini okuyarak bu muharrirle kendi zihniyeti arasında bir karabet buldu; fakat gördüğü fransızca terceme-leri nakıs telâkki ederek pek meftun olduğu bu hikâyeleri şihhatle ve sadakatle tercemeye koyuldu. Bu tercemeler muhtelif mecmualarda tefrika edildikten sonra ayrıca kitab halinde ve beş cild olarak basılmıştır. Pek ziyade beğenilen bu tercemelerden sonra bugüne kadar daha iyisi yapılamamış ve Fransada Edgard Poe ile Charles Baudelaire birbirini ikmal eden yekpare bir vücud olarak telâkki edilmiştir.

Bir yandan da şairin manzume-leri surada burada müteferrik olarak neşredilmişti, 1857 de bir tâbi bunları toplayarak hep bir arada ve Fleurs du mal - «Elem çiçekleri» namı altında neşredince imparatorluk hükümeti tarafından kitabın takibi karar alındı ve o zamanın meşhur bir dava vekili olan Chaix d'Est-Ange tarafından büyük bir talâkatle müdafaa edilmesine rağmen, hem şairle beraber tâbi, hem kitabı ahlak noktai nazarından mahkûm oldu ve kitabın muhtevi olduğu manzumelerden altı tanesinin tayyine hüküm verildi. Şair bir aralık bu hükme itiraz etmek istedi, hattâ evrakı arasında bu maksadla yazılmış kağıtları bulundu, fakat her nedense bu arzuyu kitabın tekrar temsili üzerine terketti. Zaten artık şairin faaliyeti daha ziyade tenkid makalelerine inhisar ediyordu. Bu makaleler içinde haşhaş ve afyonun manevi tesirlerine dair «Sun'î cennetler» namında bir risale ile büyük Alman bestekârı Wagner hakkında bir müdafaa namesi tezkâr edilmiştir.

Şöhreti günden güne teyyüd eden şairde bir ikbal hevesi de uyandırdığından bir aralık encümeni danışe namzedliğini koymak istedi, fakat müzaheretlerini istediği dostları kendisini bu teşebbüsten alıkoydular. Pek de isabet etmiş ol-

Sözün kısası

B. Matsuoka'nın
Çelengi

E. Ekrem Talu

Aya kit'asındaki devletlerin en azametlisi olmak dolayısıyla zamanlarda Avrupa oynamında dahi birinci plânda rol oynamak sevdiğine düşen Japonya devleti fahimesinin Hariciye Umuru Nazırı ekselâns Matsuoka geçen günler, müttefikî Bay Hitlerin Berlinde misafiri idi.

Kısacık boylu büyük devlet adamı tâ Pasifik kıyılarından Elb nehri kenarlarına kadar bu uzun yolculuğu, Almanyanın ve dolayısıyla üçüzlü paktın yeni siyasi zaferlerini dostlarıyla kutlamak üzere ihtiyar etmişti.

Haniya zahmete de değerdi, doğrusu! İstiklâlî uğrunda senelerce ve senelerce kan dökmekle, ölü mü bile göze almakla maruf Bulgaristan, Alman tahakkümünü gık demeden kabul etmiş, hattâ dahası var: Bu tahakküme âdetâ kendi talib olmuştu.

Peşinden Yugoslavya, iş başındaki birkaç gafilin şaşkınlığı yüzünden aynı tuzağa düşmüş, asıl adı Belveder değil Bel'eder olması lâzımgelen Viyanadaki meşhur sarayın muhteşem salonlarında, istiklâlinin idam hükmünü kendi elle imzalamıştı.

Bu suretle Avrupanın ve demokrasinin son istihkâmı, Balkanlar, totaliter rejimlerin yarı yarıya ellerine düşmüş sayılabılırdı. Geride o istihkâmın en çetin iki tabyası kahyordur amma, olsun! Dava kolaylaşma benziyordu.

İşte «Doğan güneş» imparatorluğunun müessesî «Yakan ateş» devletinin merkezinde, paktın üçüncü rükünü olan iyatsiya kadar yanan mum» imparatorluk ve krallığı temsil edenlerin de iştirakile bahsettığım vâkialar te'side gidiyordu. Lâkin evdeki hesap çarşıya uymadı. Memleketinin istiklâlini bir blöfe feda eden heyet Belgrada döner dönmöz asıl Sırp milleti ayaklandı; Atatürkün dost sıfatına lâyık gördüğü şehid Kral Aleksandr'ın ruhaniyeti imdadına yetişmiş, düşmanların hesaplarını altüst etmiş, keyiflerini birdenbire bozuvermişti. Hazırlanmakta olan cübübün onun içindir ki birdenbire neşve ve hararetini kaybetti.

Ekselâns Matsuoka beraberinde, Japon çiçeklerinden bir de çelenk getirmişti. Bu sembolik armağanın onun elinden kabul edenler ne yapacaklarını bilemediler; ve ihtimal hâlâ da bilemiyorlardı. Fakat bençe tereddüde mahal yoktur. Merd Yugoslavlar meseleyi kesip atmışlardır: Üçüzlü pakt âbidesi sallanıyor. Bay Matsuoka'nın çelengini, biraz daha sabredip, «Mihver ve Pakt» hemşirelerin müşterek mezarı üzerine koysunlar.

Daha sonra da o mezarın üzerine neler yapılmak icab edeceğini, sırası gelince, ben gene söyleyim!

E. Ekrem Talu

dular, eseri hakkında verilen mahkûmiyet kararı ve bunun etrafında söylenen, yazılan şeyler öyle bir velleveye sebep olmuştu ki şairin teşebbüsünden bir hacalet neticesi zuhuruza muhakkak nazariye bakılırdı. O da dostların ıradını büyük bir tevazu'la ve feragatle kabul etmekten çekinmedi; zaten bu teşebbüsten asıl maksadı mahkûmiyet kararına karşı bir nevi itiraz, daha doğrusu, istihfaf ile bir mukabelede bulunmuş olmaları denebilir. Onun hakkında yürütülen muhalif mütealemlere, deveren eden çirkin rivayetlere karşı böyle istihfa ve istihkar ile davranmak âdetiydi; ve bu suretle mukabele, hakkında müfid olmaksızın ziyade muzır olurdu; öyle ki nihayet artık Fransada kal-mak nefsine pek ağır gelmeğe başladı, ve Belçikada daha iyi bir kabule, mazhar olacağına, ve hayatta kendisine mukadder bir huzur ve istirahat devresi varsa bunu orada bulacağına zahib olarak Parisi terketti. Halbuki Belçika ikameti ken-

(Devamı 6 ncı sayfada)

TAKVİM

MART			
Rumi sene 1357	31	Arabi sene 1380	
Mart 18	Resmi sene 1941	Kasım 144	

PAZARTESİ

GÜNEŞ		R. Evvel		İMSAK	
S.	D.	S.	D.	S.	D.
6	45	5	02		
11	18	9	31		
Öğle		İkinci		Akşam	
S.	D.	S.	D.	S.	D.
V.	18 18	16 52	19 03	21 05	
E.	5 45	9 19	12 -	1 33	

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

Sabah refiklerimizden biri, bir müddet evvel yakında şehrimize 60 bin çuval kahve geleceğini yazmıştı. Bu 60 bin çuval kahve İstanbul'a gelmiş midir, yolda mıdır, pek bilmiyoruz. Yalnız aynı refikimiz dünkü sayısında 60 bin çuval kahvenin peyderpey gelmek-

te olduğunu ve binaenaleyh verdiği mühim «!» havadisini doğru çıktığını yazıyor. Bu vaziyeti tebarüz ettirmek için de 3 sütun üzerine şu başlığı koymuş :

«On gün evvelki havadisimiz çuval çuvalma teyid etti»

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

Telgraf, Telefon Ve Telsiz Haberleri

Makineye verilirken

Alman ve İtalyanlar yarın Yugoslavyayı terketmiş bulunacaklar

Alman elçisi, yeni nizamda Hırvatlar daha mümtaz mevki vâdetmiş

Londra 31 (A.A.) — B. B. C. Yugoslavyadan gelen haberlere göre bütün memlekette sükûnet hüküm sürmektedir. Yugoslav kabinesindeki değişikliğin dahili meselelerden tevelli ettiği hakkında teminat almış olan Alman elçisi, dün sabah ta yenden hariciye nazirle bir görüşme bulunmuştur.

Almanlar ve İtalyanlar, havayı karıştırmak maksadile boş yere muhtelif sayılar çıkarmaktadırlar. Fakat Yugoslav milleti, Sırb, Hırvatlar ve Slovenler sarsılmaz müteahhid bir cephe teşkil etmektedirler.

Son günlerde Zagreb'i ziyaret etmiş olan Alman elçisi, Hırvat şeflerine yeni nizamda Hırvatistan'a daha mümtaz bir mevki vermek teklifinde bulunmuşsa da Hırvatlar bu teklifleri kat'iyetle reddetmişlerdir.

Belgrad 31 (A.A.) — B. B. C. Zannedildiğine göre yarın kadar Yugoslavyadaki Alman ve İtalyanların tahliyesi sona ermiş olacaktır.

Yunanistana Alman taarruzu başlıyor mu?

Yunanistana ihrac için İngiliz kıtaaları hazır bekliyormuş

Londra 31 (A.A.) — Balkanlardaki yeni vaziyetin manasını tek tek eden Observer gazetesinin direktörü Garvin şu satırları yazıyor: Balkanlar hakkında iyi malumat alanlar Almanların Yunanistana karşı taarruzunun bu hafta sonunda başlayacağını hesap ediyorlardı. Alman genel kurmayı yalnız Yugoslavya cihetinden emin olmağı bekliyordu. Yunanlıların Selânik bölgesindeki vaziyetleri ve bizzat Yunan davası şimdi mükenamel bir surette takviye edilmiş bulunmaktadır.

Arnavudlukta bütün İtalyan muhabirleri bütün püskürttüler ve bütün cephe boyunca bir karış top rak bile kaybetmediler. Sürdük ve oldukça uzun bir zaman için Yugoslavya üzerinden gelecek bir taarruzdan masandular. Selânik cephesine gelince, mütefekkirimiz en çetin muharebe vasıflarına malik olan İngiliz takviye küt'alarının yakında olduğunu ve büyük bir ihtiyaç hissedildiği takdirde istenildiği zaman amade bulunduğunu biliyorlar.

Yunanlıların Türkiye ile Büyük Britanyaya güveni vardır. Nasıl ki Türkiye'nin de onlara ve bizlere güveni vardır.

Afrikada vaziyet

Eritre ve Somalideki sivil İtalyanlar Adisababaya doğru kaçıyorlar

Kahire 31 (A.A.) — B. B. C.: İngiliz tayyareleri Asmara mıntakasında askeri hedefleri bombardıman etmişlerdir. Bir istasyona ve diğer mühim tesisata tam isabetler kaydedilmiştir.

Trablus üzerine yapılan bir akın esnasında atılan bombalar limandaki gemilerin arasında düşmüştür. İngilizler, Asmaraya doğru ileri hareketlerine muvaffakiyetle devam etmektedirler. Eritre ve Somalideki sivil İtalyanların Adisababaya doğru kaçışları öğrenilmiştir.

Dün İzmirde yapılan İnönü koşusunun neticeleri

İzmir 30 (A.A.) — Bugün burada 42 vilâyetten gelen atletlerin ve İzmir atletlerinin de iştirakile 7.500 metrelik İnönü koşusu yapılmıştır. Koşuya 200 atlet iştirak etmiştir. Koşuyu muayyen saat zarfında 158 koşucu sona erdirmişlerdir.

Koşunun ferdi neticeleri şunlardır:

1 — Mustafa Kaplan «Ankara» 24 d. 32 s. 2/5, 2 — Rıza Maksud

İstanbul 24 d. 36 s. 4/5 3 — Ar-tan «İstanbul» 24 d. 58 s. 2/5 4 — Hüseyin «İstanbul» 24 d. 59 s. 4/5, 5 — Eşref «İstanbul» 25 d. 1 s. 6 — Ali «İzmir» 25 d. 51 s. de

Takım itibarile: 1 — İstanbul 9 puanla, 2 — Kocaeli 28 puanla, 3 — Ankara 29 puanla, 4 — İstanbul «b» takımı 61 puanla, 5 — Ankara «b» takımı 71 puanla, 6 — Malatya 91 puanla.

Almanlar Karadeniz sahillerine toplar yerleştirdiler

Berlin, 30 (A.A.) — D. N. B. Alman denizcilerinin faaliyetile Karadenizdeki Rumen ve Bulgar sahilinde sevkuleyiş noktalarına bataryalar yerleştirilmesi hakkında D. N. B. Ajansı bir rapor almıştır. Bu raporda şöyle denilmektedir: Dalgalar kıranlar denizde uzayıp gitmektedir. Buralara Alman bahriyesinin bataryaları yerleştirilmiştir. Düşman Alman küt'alarının ilerlemesine bir deniz manevrası ile mâni olmak teşebbüsünde bulunursa toplar konuşacaktır. Bataryalar top rak altı sığınakları ile muhafaza edilmektedir. Ateş açmaya müheyya toplar Karadeniz kıyılarını tehdit etmektedir. Topların yanı başına bir düşman hareketinin istilam edeceği ilk ateşler için mühimmat mevcuttur. Arazi bataryaları için simal ve Atlas denizi sahillerindekinin aynı müemeyyiz vasıfları arz etmektedir.

İtalyanlar Diredau'yu boşalttılar

(Baştarafı 1 inci sayfa) Harrar mintakasında, küt'aların Diredau'yu tahliye ettikten sonra garbda bulunan yeni bir mevzie intizamlı çekiliyorlar. Bir av tayyare teşekkülümüz düşmanın Ciciğa hava üssü üzerinde uçmuş ve dört tayyare yerde tahrib edilmiştir.

Düşman avcılarile cereyan eden hava muharebelerinde iki Hurricaneden ikisi üslerine dönmüştür.

Sarkî Afrika harbinin sonu
Kahire 30 (A.A.) — Askerî sözcü sarkî Afrika harbinin sonuna geldiğini söylemenin fazla bir nikbilik olmayacağını beyan etmiştir.

Eritrede ileri harekâtı

(Baş tarafı 1 inci sayfa) hareketimez muntazam terakkî etmektedir. Şimdiye kadar 68 i sübay olmak üzere 3775 esir aldık ve bir miktar top igtınam ettik.

Habesistanda Harrardan ilerleyen küt'alarımız şimdi Diredau'ya doğru yolun büyük bir kısmını katetmişlerdir. Yolda tesadüf edilen her türlü mukavemet teşebbüsü bertaraf edilmektedir. Bir miktar esir ve malzeme alınmıştır.

Amerikan limanlarında vaziyet edilen İtalyan ve Alman gemileri

Vaşington 31 (A.A.) — B. B. C. Amerikan deniz makamları Amerikan limanlarında bulunan 36 Holanda gemisine vaziyet etmişlerdir. Ayrıca 28 İtalyan ve 2 Alman gemisine de vaziyet edilmiştir. Bu tedbirden maksad, sabotaja mâni olmaktadır.

Not: — Bu hadise hakkında Anadolulu ajansının verdiği tafsilât birinci sayfamızdadır. Bu telgrafta mahrecin Vaşington olduğu mürettib sehvi olarak yazılmamıştır. Özür dileriz.

Arnavudlukta son vaziyet

Atina 31 (A.A.) — B. B. C.: Muvaffakiyetle neticelenen devriye ve topçu faaliyeti olmuştur. Bir miktar esir ve otomatik silâh aldık. Yunan tayyareleri harb sahasındaki askeri hedefleri muvaffakiyetle bombardıman ederek üslerine salimen dönmüşlerdir.

800 Alman Hırvat şehirlerini terketti

(Baştarafı 1 inci sayfa) rinden geldiği kadar yardım etmektedirler. 800 kadar Alman hâmil ilk hususi tren bugün saat 20 de hareket etmiştir. İkinci tren gece yarısından sonra saat 1 de kalkacaktır.

Alman sefareti evrakını yakıyormuş

Belgrad, 30 (A.A.) — Royter bildiriyor: Alman sefaretinin evrakını yakmakta olduğu bildirilmektedir. Alman hava postaları dünden itibaren Almanya ile Belgrad arasındaki tayyare seferlerini ilga etmişlerdir.

Hırvatistanda İtalya aleyhine nümayişler

Belgrad 30 (A.A.) — Ofi: Dün Hırvatistanda İtalyan aleyhtarı nümayişler yapılmıştır. Polis Zagrebdeki İtalyan konsoloslugu önünde toplanan nümayişçileri kolayca dağıtmıştır. Hiç bir vahim hadise vuku bulmamıştır.

İtalyanlar Yugoslavyayı terk ediyorlar

Roma 30 (A.A.) — D. N. B. ajansı bildiriyor: Son haberlere göre, İtalyan tebaası ve İtalyan gazetecileri Yugoslavyadan ayrılmaya başlamışlardır.

Maçek Belgradda bekleniyor
Belgrad 30 (A.A.) — Hırvat köylü partisinin reisi ve başvekil muavini Maçek'in Salı günü Belgrad muvasalatı beklenmektedir. Maçek 27 Mart hâdiselerinden beri Belgradda değildir.

Alman Ajansına göre
Bükreş 30 (A.A.) — D. N. B. bildiriyor:

Belgradtan gelen haberlere istinaden Rumen siyasi mahfellerinde beyan olunduğuna göre, yeni hükümet tarafından veya onun himayesi altında ittibaz olan tedbirler yeni rejimin Mihver aleyhindeki mahiyetini her an daha açık olarak göstermektedir. Öyle gözükiyor ki, yeni hükümetin makul unsurları da müteassıbların tazyiki altında bulunuyorlar. Viyanada imzalanan siyasete avdet Simovici hükümeti için hemen hemen imkânsızdır. Yugoslav beyanatındaki Alman köylülerinin oradan kaçışı Bükreşte büyük bir tesir yapmıştır. Bu, 27 Mart hükümet darbesini yapan mahfellerin bizzat kendileri tarafından fevcran ettirilen unsurların esiri bulduklarına yeni bir delildir.

Rumen gazeteleri hâdiselere artan bir dikkat göstermekte ve bilhassa Hırvatların Belgrad hâdiselerine karşı olan muhteriz vaziyeti hakkındaki haberleri ehemmiyetle kaydetmektedir.

Yugoslavya bitaraf
Belgrad 30 (A.A.) — Yugoslavyanın bitaraf kalmak istediği hakkında kuvvetli bir delil olarak bir gün evvel Belgradta yapılan ve Yunan, İngiliz ve Sovyet sefirlerinin otomobillerini alkışlayan halk tarafından Alman sefirinin otomobiline karşı ölü bir sükût gösterilmek suretile tarafgirane hissiyata aid olan nümayişleri takbih eder surette dün neşrolunan resmî beyanat irae edilebilir. Diğer bir delil de Perşembe günü nümayişler esnasında harab edilmiş olan Alman ve İtalyan turist bürolarının taminine karar verilmiş olmasıdır.

Politika gazetesinin makalesi
Politika gazetesi tarafından neşredilen aşağıdaki makalede vaziyet hakkında mânidar telâkki edilmektedir.

«Hükümetin tebeddüllerde dahili politikanın derin sebeplerinden başka bir mâna aramak doğru değildir. Biz kendi kendimize karşı samimî davranmak ve istiklâlimizi muhafaza etmekten başka bir gaye gütmüyoruz. Biz ne methiyelerle yolumuzu şaşırarak, ne de

Balkanlarda Almanyanın vaziyeti

İngilizlere göre

«Hitler ya Sırbalara karşı yürümek, yahud Balkanlardan vazgeçmek zaruretindedir»

Londra 30 (A.A.) — Evening Standard gazetesi yazıyor:

Hitler Yunanistana taarruz etmek için evvelâ Yugoslavyayı itaat altına almak mecburiyetindedir. Bundan böyle bu mutavaatı şantaj ve bîlfele temin edemez. Şimdi Hitler ya Sırbalara karşı yürümek, yahud Balkanlardan vazgeçmek zaruretindedir. Eğer pek yakın bir zamanda harekete geçmezse yeni Belgrad hükümeti mevkiini takviye edecek ve askeri harekâtı tekmül ettirecektir. Hitler, aynı zamanda Türkiye, Yunanistan ve Yugoslavya arasında daha sağlam bir anlaşma yapılmasını da bekleyebilir.

Bu sırada İtalyan müttefikinin Arnavudluk ve Afrika cephelerinde yeni hezimete uğraması üzerine İngilizlerin elinde Balkan müttefiklerine yardım için daha fazla kuvvet serbest kalmış olacaktır. Bütün bu sebebler Hitleri derhal harekete mecbur edecek mahiyettedir. Almanya şimdi harekete geçecek olursa arzu etmediği şartlar içinde ve geniş mikyasta bir muharebeye girişecek demektir. Buna karar verdiği takdirde Almanya, neticesini kimsenin tahmin edemeyeceği bir sergüzeştin tehlikelerini göze alacaktır. Bu tehlike Hitlerin bütün askeri telâkilerine muhaliftir. Fakat bu suretle hareket etmemek gibi bir tehlikeyi de açığa göze alabilir mi?

Japon Hariciye Nazirinin Almanyada son günü

Berlin, 30 (A.A.) — D. N. B. bildiriyor:

Japon Hariciye Naziri B. Matsuo ka, Almanyayı ziyaretinin son gününü Potsdam'ı gezmeğe hasretmiştir. B. Matsuo büyük Frederic'in kabri önünde eğilmiş ve müteakiben tarihi şehrin sokaklarından geçerek Sanssouci şatosunu ve parklarını dolaşmıştır.

Şatonun galerisinde Alman Hariciye Naziri Von Ribbentrop, B. Matsuo serisine bir kabul resmî tertib etmiştir.

Matsuo Roma gitti

Berlin, 30 (A.A.) — B. Matsuo ka bugün öğleden sonra Romaya hareket etmiştir. Japon Naziri yarın saat 18 de Romada olacaktır.

Lupeskonun Romanyadaki malları müsadere edildi

Bükreş, 30 (A.A.) — Neşrolunan bir emirname ile, Bayan Lupesko'nun Romanyada bulunan bütün malları devlete müsadere edilmiştir. Bu mallar toprak ve bina olmak üzere 53 milyon 700 bin ley kıymetindedir.

müşkillikle boynumuzu eğmek fikrinde değiliz.

Maçek henüz yemin etmedi
Hırvatların lideri ve başvekil muavini tayin edilmiş olan Dr. Maçek daha henüz yeni kabinede yemin etmemiştir. Kendisinin yanında Belgrad gelmesine intizar edilmektedir.

Diplomatik faaliyet
Hükümet merkezindeki diplomatik faaliyet muazzam bir mikyasta kendini göstermektedir. Türkiye büyük elçileriyle, Yunan elçiliği yeni hükümetle şimdiden bir temas muhafaza etmektedirler.

Tayyareci sübayların rolü
Londra, 30 (A.A.) — Yugoslavyadan gelen haberlere göre genç tayyareci sübaylar bu memleketin istihlâs hareketinde büyük bir rol oynamışlardır. Bu sübaylar hiyanet etmiş olan nazırları tevkife resmî binaları işgale memur edilmişlerdir.

Eski Başvekil Svetkoviç tevkif edildikten sonra General Simovici'yi görmek arzusunu izhar etmiş ve kendisine iktidarı kimin namına ele almış olduğunu sormuştur. General bu suale Belgrad hükümet darbesinin mânasını tebarüz ettiren şu cevabı vermiştir: Sizin hiçbir zaman temsil etmediğiniz insanlar namına,

«Ehemmiyetli bir diplomasi hezimetii»

İngiliz Amirallik Dairesi Birinci Lordunun nutku

Brighton, 30 (A.A.) — Amirallik dairesi birinci lordu B. Alexander dün akşam söylediği bir nutukta Yugoslavyadan bahsederek ezcümle demiştir ki:

Hitlerin ihraz ettiğini zannettiği diplomatik zafer, şimdiye kadar uğradıklarının en ciddi olmak üzere, çok ehemmiyetli bir diplomasi hezimetine inkilâb etmiştir. Balkanlarda istiklâl, din hürriyeti ve insaniyete karşı hümet kaleleri birer birer yıkılmakta iken iki gün evvel Yugoslavyada zuhura gelen hâdiseler vaziyeti birdenbire değiştirmiştir.

B. Alexander bundan sonra Büyük Britanyaya sözünü naklederek demiştir ki:

Tarihimizde ferdler arasında bu kadar büyük bir birlik, azim ve hareket mevcut olan bir ikinci devir gösterilemez.

Şimdi harbin en sıkı devresine giriyoruz. Bunu kazanmak lâzımdır, ve herkesin yardımı ile şüphesiz ki kazanabiliriz. Bu zaferi uzun sürecek bir sulh devresinin takip edeceğinde şüphe etmiyorum.

Yugoslavya müslümanlarına beyanname

Belgrad 30 (A.A.) — Yugoslav Müslüman cemaati reisi Fehim Spaho, dindaşlarına hitaben bugün bütün camilerde okunacak olan bir beyannameyi neşretmiştir. Beyanname bilhassa şöyle denilmektedir:

«Genç hükümdarımızın mâni hareketini öğrenir öğrenmez kendisine bir telgraf göndererek Müslümanların yüksek ve sevgili vatanımız Yugoslavyaya karşı muhabbetlerini ve sarsılmaz sadakatlerini teyid ettim. Bu suretle en sonucuna kadar genç krallarını ve memleketlerini seven bütün Müslümanların din hislerine tercüman oldum.»

Kralın hangi serait altında devlet işlerini eline aldığı hatırlatan beyanname sunlar ilâve edilmektedir:

«Bu aralık bütün faaliyetimiz ve çalışmalarımız kralın ve memleketin selâmetine tevaccüh etmektedir. Hepimiz tarzi hareketimizle kral tarafında hükümeti tevdi edilen ve bütün halk sınıfları tarafından hararetle karşılanan vazifenin ifasını kolaylaştırmalıyız.»

Beyanname şu sözlerle bitmektedir: «Yaşasın kral İkinci Pierre.. Yaşasın sevgili vatanımız Yugoslavya krallığı.»

Romanyada Yahudilerin emlakı müsadere ediliyor

Bükreş, 30 (A.A.) — Rador Ajansı bildiriyor:

Perşembe günü neşrolunan bir kararnameye göre şehir ve kasabalarda bulunan yahudilere aid emlakın istihlâki ve bunların devlet emvali arasına ithali takarrür etmiştir.

Malların alınanlara tazminat verilecektir

İngiliz tayyareleri Almanyada müthiş tahribat yapmış

Yalnız Bremende 1000 kişi ölmüş 7000 kişi yaralanmış

Londra, 30 (A.A.) — Alman iki haber İngiliz bombardıman tayyarelerinin müthiş kuvvetini birer daha meydana koymaktadır. Birinci haber Almanya üzerine yapılan bombardımanların arttığını bildiren bir resmî tebliğdir. İkinci haber Alman Nazi şefinin bundan böyle daha sık ve kesif hava hücumlarına intizar etmek lâzım geldiği hakkında radyo ile Almanlara yaptığı ihtaradır.

Almanyada yapılan tahribat önceleri tahmin ediliğinden çok mühtimdir. Bu tahribata dair Londra'ya gelen raporlarda şu haberler dâvardır:

Berlinde ziyat pek büyüktür. Her taraf enkaz yığını ile doludur. Bundan başka sivil halktan bir çoluk kişi ölmüştür. Berlinin en zayıf noktası sığınaklarının kâfi olmamasıdır. Berlinin 80 kilometre kadar uzaklarında bulunan bütün kasaba ve sayfiyeler Berlinde kaçan zengin Almanlarla dolmuştur.

Hamburgda ika edilen hasarlar şehrin kuvvei maneviyesini hakikaten sarsmıştır. Her ikisi de askerî tesisat civarında bulunan ve birisi 150 diğeri 60 metrelik bir cepheyi malik olan iki apartman bloku tamamile harab olmuştur.

Kolonyada deniz mahallesinde bulunan Humboldt fabrikası, bütün müstemilâtile harabe halindeydi. Kolonyada çıkarılan 100 kadem yangından biri üç günden fazla devam etmiş ve bir fabrikayı tamamile harab etmiştir.

Bremende 1000 kişi ölmüş ve 7000 kişi yaralanmıştır. Focke Vulf fabrikaları tamamile harab olmuş ve müessesenin üçte biri kalmamak mecburiyetinde kalmıştır.

Hanovre'da Schanfelder, Slunder ve Rahbock sokaklarının teşekkül ettiği mahallenin kerki atılan infilâk ve yangın bambaları ile dümdüz olmuştur. Bir tek gecede 200 ev yıkılmıştır.

Maçek hakkında Alman ajansının verdiği haber

Zagreb 30 (A.A.) — D. N. B. Yeni hükümetçe sansüre tâ tutulan Belgrad gazeteleri, doktor Maçek'in kabinede kaldığı zanını vermeğe çalışmaktadırlar. Bununla beraber Hırvat liderinin nereden olduğu henüz meçhuldür. Fakat muhakkak olan bir şey vardır ki Maçek'in Belgradta bulunmadığıdır. Dr. Maçek kralın kendisini Belgradta çağırın davetına mesine cevap vermemiştir. Hırvat liderinin Hırvatistanda meçhul yerde saklandığı zannedilmektedir.

Gene bu rivayetlere göre b tayyare alayına mensub sübay 26 Mart gecesi Dr. Maçek'in evine giderek kendisini yeni kabineye girmeğe mecbur etmişlerdir.

Diğer bazı rivayetlere göre Kubası ile Hırvatistan valisi aslan Hırvat olan maliye nazirine olarak muhafaza altında bulundurulmaktadır.

Maçek'in kursuna dizilmek te didi altında hükümet darbesini iştirak ettiğini telefonla bildirdiği zannedilmektedir.

Ankara Yardımseverler Cemiyeti kongresi

Ankara Yardımseverler Cemiyetinin senelik kongresi yapılmış ve cemiyetin fahri reisi Bayan İrfânü kongreye şeref vermişlerdir. Kongrede senelik rapor okunarak tasvib olunmuş ve yeni idare heyeti seçilmiştir. Resimde kongrede bulunan Bayan İnönü ve diğer âza görülmektedir.

Mayısta köylüye toprak tevziine başlanıyor

Hazırlıklar bitirildi, bir talimatname tanzim edildi, muhtelif komisyonlar kuruluyor

Maliye Vekâleti, memleketin muhtelif mntakalarında hazıneye aid olan Milli Emlâktan toprakların köylüye tevzi hususunda evvelce nesredilmiş kararnameyi tatbiki için icab eden hazırlıkları bitirmiştir. Vekâlet bu kararnamenin tatbiki hususunda yeni bir talimatname hazırlamıştır. Bu talimatname mucibince önümüzdeki Mayıs ayı başından itibaren, bütün memlekette köylüye toprak tevziatı işine başlanacaktır. Maliye Vekâleti bu tevziatı yapmak üzere muhtelif komisyonlar teşkil etmektedir. Bu komisyon kadroları Nisan sonuna kadar tamamen ikmal edilmiş olacaktır. Komisyonlar bir reis, iki aza ve bir fen memurundan teşekkül edecektir. Maliye Vekâletine tavzif edilecek olan bu komisyonların reislerine 170 lira, azalarla fen memurlarına da 150 ser lira ücret verilecek, yol masrafları Vekâlet tarafından ödenecektir.

Toprak tevzi komisyon reisleri defterdar, tapu müdürü, malmüdürlüğü, azalar, tapu sicil muhafızlığı, nahiy müdürlüğü, arazi tahric komisyon reisliği yapmış olanlar ve 60 yaşını geçmeyen kim seler arasından seçilecektir. Komisyon reisi, aza ve fen memurlarından 500 liraya kadar kefalet alınacaktır. Komisyonlar Mayıs başında derhal faaliyete geçeceklerdir.

Nafia Vekili bu akşam Ankara'ya dönüyor

Evvelki gün Ankaradan şehrimize gelen Nafia Vekili General Ali Fuad Cebesoy bu akşamki eks-presle Ankara'ya dönecektir. Vekil, şehrimizde bulunduğu müddet zarfında nafia müdürü Bedri Gürsoydan Trakya'da yapılan yol inşaatı ve diğer nafia işleri hakkında izahat almıştır.

General Ali Fuad Cebesoy, dün kendisiyle görüşen bir muharririmize şunları söylemiştir:

— Trakya'da Vekâletin hazırladığı program dahilinde inşaat normal olarak ve memnuniyet verici bir şekilde devam etmektedir.

Bir çocuk arkadaşını taşla yaraladı

Dün Fenerde iki çocuk arasında bir yaralama vak'ası olmuştur.

Hasan oğlu Celâl isminde 12 yaşında bir çocuk Fener iskelesinde oynarlarken arkadaşı Mehmed oğlu Kenan kendisine bir taş atmıştır. Taş Celâl'in başına isabet etmiş ve Celâl ağır şekilde yaralanmıştır.

Yaralı tedavi altına alınmış, suçlu çocuk yakalanarak vak'a hakkında tahkikata başlanmıştır.

Dünya muharrirlerinden tercüme-serisi numara: 44

Maksim Gorki
Benim Üniversitelerim
Çeviren:
Hasan Âli Ediz
Fİ - 50
REMZİ KİTABEVİ

Yurdda bir uçtan diğer uca inkıtasız nakliyat yapılacak

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Korgeneral Ali Rıza Artunkal, Vi-lâyet, Parti, erkânı, Limanlar Umum Müdürü ve deniz müesseseleri müdürleri tarafından uğurlanmıştır.

Vekil hareketinden evvel kendisiyle görüşen bir muharririmize şu beyanatta bulunmuştur:

— Günün fevkalâdeliğini, her sahada karşılayabilmek için Vekâlet şubelerinin İstanbul civarı ve Trakya'daki işlerle meşgul oldum. Daha evvel verilmiş olan direktiflerin tatbikatını tetkik ettim ve yeniden alınması lâzım gelen tedbirleri alâkâhlarla tebliğ ettim. İşlerimizin emniyet verici, bugün ve yarınki ihtiyaçlara vefa edici mahiyetinden dolayı müsterihim.

İstanbul telefon şebekesi
İstanbul telefon şebekesinin tevzi hususunda alınan tedbirler nelerdir?

— İstanbul telefon işleriyle çok yakından alakalıyım. Beyoğlu mntakasını işleten santralin takviye malzemesi tamamen gelmiş, montajına başlanmıştır. Bir buçuk ay sonra Beyoğlu santralının işletildiği mntakada muhabere sıkıntı ve rahatsızlığı kalkmış olacaktır. Diğer mntakaların takviye ve tevsiine ve otomatik olmaları için merkezlerin de otomatik olması hususunda müteallik projeler bir haftaya kadar tamamlanmak üzere. Bu işler için emniyet edilmiş firmaların müraacaat etmişlerdir. Yekünü 2 buçuk milyon liraya varan bu işlerin ihalelerinin yakında yapılacağını ümid ve tahmin etmekteyiz. Bu suretle bu sıkıntı kaldırılmış ve uzun seneler için İstanbul telefon ihtiyaçları temin edilecek hale gelmiş olacaktır. Bu meydana hâlen şebekesi kurulmuş şehirler telefonlarının en fennî hale gelmesi ve şehirlerarası hatlarıyla bağlanmış şehir muhaberelelerinin tevsi de vardır.

Nakliye vasıtaları
Nakliye vasıtaları tarifelerinde bir değişiklik mevzuubahis midir?

— Maalesef akşam üzeri (Son Telgraf) gazetesinde okudum. Bu hususta bana atfedilen beyanatın anlaşılabilir bir ifade ile yazıldığına gördüm.

Tarife işinde Vekâletin ve hükümetin esas prensipi memleketin iktisadî ve içtimai hayatına emniyetli vasıta olan münaka lât işinde azami süratle bütün vasıtalarla nakliyat vahdeti ve yurdun herhangi bir yerinden teslim edilen bir şeyi diğer ucuna inkıtasız nakil işini, fen, ilim ve dikkat yolları ile en ucuza yapmaktır.

Binaenaleyh esas itibarile tarifelerde fiyat artırmak prensipi yoktur. Sadece biliyoruz ki işletme vasıtalarının hayatîyetini, ekşiğini tamamlamak ve tamirlerini yapabilmek için harçtenden hasatenden muayyen memleketlerin sanayinin inhisarında olan vesait ve malzeme çok pahalıdır. Bazı şeyler bugün 1 yerine 10-100 misli kadar pahalı getirilebilmektedir. Bu vaziyet daha ilerlese aynı zamanda memleketin zarurî bir icabı ile kömürü fiatı vesair vasıtaları ve malzeme de ahval icabı tereffü hâsıl olursa halk işini gördüğü kadar gene halkın malı olan bu vasıtaların hayatîyetini, mevcudiyetini normal şekilde mahfuz bulundurmamak için kısa ve muvakkat zamanlara münhasır olmak üzere hayatî taziyet etmeden bazı şeyler üzerinde fiat artırmaları dü şünülebilir ve olabilir.

Tayyare seferleri
— Şehirlerarası tayyare seferlerine bu sene de devam olunacak mı? Açılması düşünülen yeni hava hatları var mıdır?

— Vasıtalarımız, meydanlarımız ve teşkilatımız hazır. Başlamak fikrindeyiz.

Bu sene Afyon ve Elâzığ hatlarını işletmeye açılacak hale gelmiştir. Sivas, Erzurum, Samsun hava hatları da ikmal edilmek üzere dir.

— Köylünün elde ettiği hububatın daha ucuz bir tarife ile nakli hususunda Vekâletin bir projesi var mıdır?

— Vekâlet bu hususta lâzım gelen hazırlıkları yapmaktadır.

Dantelsiz bir kuruşluklar yarından itibaren tedavülde kaldırılıyor

Dantelsiz bir kuruşlukların yerine dantelli bir kuruşluklar kâfi miktarda piyasaya çıkarılmış olduğundan Maliye Vekâleti dantelsiz bir kuruşlukların yarından itibaren tedavül mevkiinden kaldırılmasını kararlaştırmıştır.

Bu bir kuruşluklar yarından itibaren bir sene müddetle yalnız mal sandıklarında, Cümhuriyet Merkez Bankası ve Ziraat Bankası şubelerince kabul edilecektir.

Deniz lisesi mezunlarına bugün dip'omaları veriliyor
Heybeliada Deniz Lisesinden bu sene mezun olan gençlere diploma tevzi merasimi bugün saat 16 da mekteb binasında yapılacaktır. Merasime istiklâl marş ile başlanacak, mekteb komutanı ve mezun talebelerden biri birer hitabe irad edecektir.

Merasimde mülki ve askerî erkân, talebe velileri hazır bulunacaktır.

Yangın başlangıcı
Taksimde Recebpaşa caddesinde Dr. Özenyana aid apartmanın baca kurumları tutuşmuş, yangın etrafa sirayet etmeden söndürülmüştür.

Yedek Sübay Okulunun yeni mezunları

Yedek Sübay Okulu 1940-1941 ders yılı imtihanları neticelenmiş, yüzlerce genç okuldan mezun olmuştur. Ordumuza iltihak eden yeni mezunlar Çarşamba günü saat 10 da Taksim Cümhuriyet Abidesine merasimle çelenk koyacaklar ve andıceklerdir. Yeni yedek sübaylar 3 Nisandan itibaren kut'alarına hareket edeceklerdir.

Bir otobüsle bir tramvay çarpıştı
Dün hafif geçen tramvay ve otobüs çarpışması olmuştur. Soför Hüseyin Özgörün idaresindeki 3159 numaralı otobüsle vatman Remzinin idare ettiği 42 sayılı Yedek - Sirkeci tramvayı müsademe etmişler; bu esnada tramvay yolcularından Anna Cida isminde bir kadın sarsıntıdan hafifçe yaralanmıştır. Vak'a etrafında zabıtaca tahkikata başlanmıştır.

Yeni Sulh Ceza Hâkimi vazifesine başladı
İstanbul Sulh Ceza Hâkimliğine tayin edilen eski Erzincan Hâkimi Kadri Tabak şehrimize gelmiş ve yeni vazifesine başlamıştır.

Millî birlik ve Türk siyaseti hakkında konferanslar

Dün de Üsküdar, Eminönü ve Beyoğlu Halkevinde konferanslar verildi

Şehrimizin muhtelif semtlerindeki halkevlerinde Cümhuriyet Halk Partisi hatibeleri tarafından verilen mekte olan «Dünya ahvali ve Türkiye'nin durumu» mevzulu konferanslara devam olunmaktadır.

Dün Üsküdar Halkevinde Cümhuriyet Halk Partisi Vilâyet İdare Heyeti Azasından Hasene İlgaz «Dünya ahvali karşısında Türkiye ve millî birlik» mevzulu mühim bir konferans vermiştir. Konferansta Belediye Reis Muavini Lütfi Aksoy, Parti erkânı ve binlerce dinleyici hazır bulunmuş, Halkevi binasının önünde toplanan vatandaşlar konferansı hoparlörlerle takip etmişlerdir.

Konferans dinleyiciler tarafından büyük bir alâka ile takip edilmiş, konferansın bilhassa Milli Şefe, Türk kudret ve azametini, ordumuzun celâdetine temas eden kısımları heyecanlı tezahürata vesile olmuş, siddetle alkışlanmıştır. Konferansı müteakib alafrağa bir konser verilmiştir.

Baro Reisi Avukat Mekki Hikmet de dün öğleden sonra Beyoğlu Halkevinde «Dünya ahvali ve Türkiye» mevzulu heyecanlı bir konferans vermiştir.

Eminönü Halkevinde de evvelki gece muharrir arkadaşımız Nusret Safa Coşkun aynı mevzu etrafında söz söylemiştir.

Büyük Millet Meclisi Reis Vekili Semsettin Günaltay bu akşam saat 20.30 da Kadıköy Süreyya sineması salonunda «Dünya ahvalinin son vaziyeti ve Türkiye'nin durumu» mevzuu etrafında dördüncü konferansını verecektir.

İstanbul emniyet müdürü Çorum valisi oldu

İki seneye yakın bir zamandanberi İstanbul Emniyet Müdürlüğü vazifesini ifa etmekte olan Muzaffer Akalın Dahiliye Vekâleti tarafından Çorum valiliğine tayini kararlaştırılmıştır. Çorum valisi, eski İstanbul Polis Müdürü Salih Kılıç da Tokad valiliğine tayin olunmuştur. Emniyet Müdürü Muzaffer Akalın, bugünlerde yeni vazifesine başına hareket edecektir. Emniyet Müdürü muavini Salâhattin Arslankorkut Emniyet Müdür vekilliğini yapacaktır.

Belediye kooperatifi hissedarlar toplantısı

İstanbul Belediyesi memur kooperatifi, hissedarlar umumî heyet toplantısı bugün saat 17.30 da yapılacaktır. Toplantıda idare heyetinin bir yıllık mesaisi ve bilanço vaziyeti gözden geçirilecek ve yeni idare heyeti intihabı yapılacaktır.

PERDE SAHNE

aylık
Sinema ve Tiyatro Mecmuası.
Çıkaran: NEYRE ERTUĞRUL
1 NİSANDA ÇIKIYOR.

TIYATROLAR

ŞEHİR TIYATROSU
Tepebaşı'da dram kısmında
O TELLO
İstiklâl caddesinde komedi kısmında
Akşam saat 20,30 da
D A D I

YARIN AKŞAM SARYAY Sineması

Elyevm Amerikada 63 sinemada birden gösterilmekte olan ve sinemanın yeni kralı Hollywood'un en fazla ücret alan artisti

MICKEY ROONEY tarafından yaratılan
THOMAS EDİSON'un GENÇLİĞİ

Şaheseri MÜSTESNA MÜSAMERE halinde takdim edecektir.
ZAFER YOLUNDAKİ BÜYÜK DEHANIN İLK TECRÜBELERİ... DÜNYAYI HAYRETTE BIRAKAN DEHAKAR ÇOCUK... İLİM VE HAYAT... TELSİZ TELGRAFİN DOĞUSU... BİR TARİH SAHİFESİ...

COÇUK

15 Mart tarihli bilmecemizde kazananlar

...15 Mart tarihli bilmecemizde kazanan okuyucularımızın isimleri aşağıda yazılmıştır. İstanbul'da bulunan okuyucularımızın hediyelerini Pazartesi, Perşembe günleri öğleden sonra bizzat idarehanemizden almaları lazımdır. Taşrada bulunanların hediyeleri posta ile adreslerine gönderilir. Birinci ve ikinci ikramiyeyi kazanmış olanlar gazetemize konulmak üzere iyi çıkması birer fotoğrafını vermelidirler.

Bir kilo şekerleme
Adıyaman Yeniyol ilkokulu sınıf 4 talebesinden 7 numaralı Sevim Gülen.

Bir Şirley albümü
İstanbul Nişantaşı 15 inci ilköğretim üçüncü sınıf talebesinden Bili Yenen.

Mürekkibli kalem
(Son Posta hatıralı)
Diyarbakır Dicle sokak 4 numarada Mediha Güler, Bursa 19 uncu ilköğretim sınıf 4 talebesinden Fikret Doruk, İstanbul Çağaloğlu erkek orta okul sınıf 2-B de 8 İbrahim.

Kurşun dolma kalem
(Son Posta hatıralı)
Çankırı aslıye ceza hâkimi oğlu Reşad Şimşek, Burdur Gazi okulu sınıf 4 talebesinden Şükran Yalman, İstanbul Davudpaşa orta okulu sınıf 2 talebesinden Hikmet Erbilgen.

Diş fırçası
(Son Posta hatıralı)
Ödemiş İstiklâl okulu sınıf 5/A talebesinden 484 Mukaddes Erbas, Kütahya birinci ilköğretim sınıf 5/A talebesinden Güngör Berker, İstanbul Süleymaniye kız orta okul sınıf 3/B talebesinden 307 Lâmia Cebeci.

Diş macunu
Ankara dördüncü orta okul sınıf 1/4 talebesinden Emine Dinçel, Erzincan belediye başkâtibi Nurettin Dinçsoy oğlu Sırrı Dinçsoy, İstanbul 52 nci ilköğretim sınıf 3 talebesinden Halil Gürcan.

Muhtıra defteri
(Son Posta hatıralı)
Bursa 2 nci okul sınıf 4 de 35 numaralı Cemalettin, Adapazarı orta okul sınıf 3/A da 426 numaralı Semahat Kasaboğlu, Küçük Yozgad Özel ilköğretim sınıf 1 de 123 Altan Tulan.

Kokulu sabun
(Son Posta hatıralı)
İstanbul 26 inci ilköğretim sınıf 4 talebesinden Nurettin Özkan, İstanbul Haydarpaşa lisesi talebesinden 1809 Ali, İstanbul Beykoz orta okul sınıf 1 talebesinden Nahid Atasayan.

Boya kalemi
Uşak orta okulu sınıf 1-B de 751 numaralı İsmail Hakkı Gültekin, Hendek Merkez ilköğretim sınıf 4 talebesinden 166 Orhan Erim, Ankara İtekin okulu sınıf 5/A da Fayhaman Türker.

Albüm
(Son Posta hatıralı)
Kırklareli orta okulu sınıf 2/C de 249 numaralı Metin Ergüden, Ankara Maarif Vekâleti hususî kaleminde Haydar Hıdır kız Gökçen, İstanbul Arnavutköy 25 inci okul sınıf 5 talebesinden Remziye Gezgün.

Ayna
(Son Posta hatıralı)
İstanbul Pertevniyal lisesi sınıf 4/A da 147 Nusret Mutlukul, İstanbul Bomonti 53 üncü okul sınıf 3 de 125 numaralı Can Orak, İstanbul Kadıköy 35 inci ilköğretim sınıf 33 numaralı Fahri Olcaç.

Kitap
Konya erkek orta okulu sınıf 2/C de 1109 Adnan, Muğla orta okul sınıf 3/A talebesinden 21 Levan, Tekirdağ inhisarlar muhâkemat memuru Hikmet Özer oğlu Sabih Özer.

Devlet Demiryolları işletme U. M. den:
Muhammen bedeli 178.500 (yüz yetmiş sekiz bin beş yüz) lira olan 500 adet büyük, 100 adet küçük vagon muşambası 14/4/1941 Pazartesi günü saat 15.30 da kapalı zarf usulü ile Ankarada idare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin 10175 (on bin yüz yetmiş beş) liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları ve tekliflerini aynı gün saat 14.30 za kadar komisyon reisliğine vermeleri lazımdır.

Şartnameler 200 kuruşa Ankara ve Haydarpaşa veznelerinde satılmaktadır. (2414)

İstanbul Belediyesi İlanları

Taksim bahçesinden Taksim meydanına giden eski kışla sahası dahilindeki yolların istinad ve muhafaza guvarıları inşaatı kapalı zarf usulü ile eksiltmeye konulmuştur. Kesif bedeli 25988 lira 98 kuruş ve ilk teminatı 1949 lira 17 kuruştur. Mukavele, eksiltme, Bayındırlık işleri genel, hususî ve fennî şartnameleri, proje kesif hulusasıle buna müteferri diğer evrak 130 kuruş mukabilinde belediye fen işleri müdürlüğünden verilecektir. İhale 3/4/941 Perşembe günü saat 15 de daimî encümeninde yapılacaktır. Taltiplerin ilk teminat makbuz veya mektubları, ihale tarihinden 8 gün evvel belediye fen işleri müdürlüğüne müracaatla alınacakları fennî ehliyet ve 941 yılına aid ticaret odası vesikalariile 2490 numaralı kanunun tarifata çevresinde hazırlıyacakları teklif mektublarını ihale günü saat 14 de kadar daimî encümenine vermeleri lazımdır. (2101)

Deniz nakliyat komisyonundan

Son Posta gazetesinin 27.3.941 tarihli nüshasında nesrolunan ilânın «H» fıkrasındaki «İzmir» kelimesi fazladır. Tashih olunur. «2532»

% 100 SEX APPEAL'e Malik kadın

MARİKA RÖKK KORA TERRİ

filminde
Şarkı söylüyor - Dans ediyor ve insanı meftun eden bir fevkalâdelikle oynuyor

BİR BİR HARİKALAR FİLMİ

Pazar Ola Hasan Bey Diyor ki:

— Hasan bey bil - mem Afrika harekâtını ... İngilizler Habe - sistanı İtalyanlardan temizlerken ... En çok dikkat et - tikleri şey bu işi yağ - mur mevsiminden ev - Hasan bey — Hacet var mı dostum.. Zaten İtalyanlar burada her

30 Sene ewel Tobruk - Derne - Bingazi

İtalyanların Tunus hududu yakınında yaptıkları askerî hareketler

Yazan : Emekli General H. Emir Erkilet

— 60 —

Türk ve yerli kuvvetlerin çok seri ve çevik hareket ve muharebe kabiliyetlerine göre, Trablus tahkimat muhitinin garb kısmında bulunan İtalyan umumî ihtiyatlarının mevkiî çok geride idi. Bu sebeble umum kumandan Ragnin Tommasoni tuğayının yardımına gitmeleri için bunlara verdiği emrin icra edilebilmesi uzun zamana mütevakıftı.

Diğer cihetten, General Chau-randın hemen bütün kuvvetleri muharebeye girmiş bulunuyordu. Maggiotto tuğayı 39 tepesinde açılmış ve yayılmıştı. Di Carpanetto tuğayından muharebeye girmemiş, yalnız 11. Bersagliyeri alayı kalmıştı. Bu alayın iki birlikleri muharebe yerine saat 15 e doğru varmağa başladılar ve bir süngü hücumla Tommasoni tuğayını sıkışık vaziyetinden kurtardılar.

Bu müdahale mücahidlerin zaten sonuna gelmiş savletlerini kırmıştı. Bunun üzerine onlar, ağır ağır cenuba doğru çekilmeye başladılar. Bedevi mücahidler ileri giderken çekirgeler gibi adeta uçarak yürürler, fakat geri giderken ekseriya yağma eşyası ile veyahud yaralılarla yüklü olduklarından bizzarur ağır hareket ederler.

Saat 17 de muharebe kessilmiş ve savaş bitmiş bulunuyordu. Bu muharebe, İtalyanların şimdiye kadar yapmış oldukları muharebelerinden en kanlısı olmuştu. Çünkü 32 sübaya 516 erleri maktul düşmüş veyahud yaralanmıştı. Bizimkilerin de o nisbette ağır telifat vermeleri tabiidir. Fakat ne yazık ki bugün zafer mücahidlere muhakkak surette tevccüh etmişken, gene kuvvetsizlikleri için sonuna getirmeye müsaade etmemişti. Ancak kara du-manlı ve eski model tüfeklerle mücehhez, hattâ birçoğu tüfeksiz olan ve sayıca daima İtalyanlardan az olan mücahidlerin gene yapabildikleri fevkalade şeylerdi.

Bugünkü muharebeye iştirak eden İtalyan kuvvetlerinden yalnız piyadeler 25 taburdur; bu sebeble umum kuvvet (topçu ve süvari dahil) en az 25-30 bin kadardır. Bu hesabca mücahidler İtalyanların tahmin ettikleri veçhile, 13-14 bin kişi olsalar bile gene İtalyanların ancak yarısı kadar idiler. Bu kadar azlıklarına rağmen bile onlar galebeyi az daha kendilerine temin edeceklerdi.

Sidi Bilâl muharebesinden sonra

İtalyanlar için pek sıkıntılı ve zayıflı olan 20 Eylül 1912 Sidi Bilâl muharebesi, Zanzur vahasının kat'i bir şekilde işgal ve hakimiyet

altına alınmasını temin etmişti. Bu sebeble İtalyanlar, bugünden itibaren Sidi Bilâl'da, vahanın cenubunda Tommasoni tuğayının mukavemet edebilmiş olduğu mevzide ve 39 tepesinde, vahanın giriş ve çıkış yollarını hakimiyet altında tutabilecek olan tabyaların inşasına başladılar ve harbin sonuna kadar bu bölgede kalarak daha ileriyeye de gidemediler.

Garbrablusu bölgesinde İtalyan hareketinin hülâsası

İtalyanlar, Garbrablusu şehrine ayak bastıkları 5 Birincilerin 1911 tarihinden itibaren hareket üslerini evvelâ doğuya, ondan sonra da batıya doğru genişletmişlerdir. Aynı zamanda, üslerini, cenuba doğru da bir miktar tevsi mecburiyetinde kalmışlardır.

İtalyanların, bu mütevazî neticeleri elde etmek için büyük kuvvetlerle birçok kanlı ve çetin muharebeler vermek mecburiyetinde kaldıklarını gördük. Onlar 4 Birincikânında, yani Trablus şehrine evvelâ doğuya, ondan sonra da batıya doğru genişletmişlerdir. Aynı zamanda, üslerini, cenuba doğru da bir miktar tevsi mecburiyetinde kalmışlardır.

Trablusun 20-22 Km. batı cihetine bulunan Zanzur ve Sidi Bilâl mevkiilerine kadar, adım adım ilerleyebilmek için ise hem işgal gününden itibaren 11,5 ay, yani bir yıla yakın bir zaman geçmesi lâzım gelmiş ve hem de birçok kanlı müsademeler ve hakiki meydan muharebeleri vermek icab etmiştir.

20 Eylül 1912 muharebesinden sonra, garbîdir ki İtalyanlar harbin sonuna kadar, Garbrablusu şehri bölgesinde bir daha harekete icbar edemiyerek bir karış yer alamamışlardır.

Osmanlı hükümeti, Trablusun müdafaasını ne kadar ihmal ettiyse İtalya ile harb başladıkdan sonra azim ve gayretini bu eyalet üzerinde o derece taksif etmişti. Fakat Osmanlı donanması kâfi derecede kuvvetli olmadığı için Akdeniz hakimiyeti, daha harbin bidayetinde İtalyanlara geçmişti. Bu sebeble Garbrablusu ve Bingazi eyaletlerinin işare, para, silâh ve mühimmat ihtiyaçlarının ikmal işleri doğrudan doğruya değil, ancak bilvasıta, yani kaçakçılık yoluyla ve pek mahdud bir surette olabiliyordu. Garbîdir ki biz için kolay tarafı varken bunu ihmal etmeği ve fakat vaziyet güçleştiği zaman harikalar yaratmağı seviyoruz.

İtalyanın Trablus üzerinde gözü olduğu ve burasını ilk fırsatta işgal edeceği evelden malûmdur. Bu se-

mühimmat, elbise vesair teçhizat yığmak, bunları sahilden daha içerdeki depolara nakletmek, oradaki tümenin efrad, zabıt ve bilhassa top, koşum beygir ve esterlerini ikmal etmek, sahil bataryalarına modern toplar yerleştirmek ve ilh. yeni en lüzumlu ve müstacel tedbirleri almak lâzım ve müim-kündür. Buna rağmen bu dediklerimizin hiç biri yapılmadı; fakat oraya adam, silâh, mevaddı işare, malzeme ve cephane göndermek muhal derecesinde güçleştiği zaman biz harekete gelmiş ve kol ve bacakları sıvayarak türlü güç, tehlikeli, dolayık ve çapraz yollar-dan kaçakçılık etmeye başlamış-tuk.

İşte bu sebeble, Garbrablusu ciheti için Tunus hududu ve Bingazi mutasarrıflığı tarafları için de Mısır hudud ve bölgesi ehemmiyetli birer kaçakçılık sahaları haline gelmişlerdi. Fakat lüzumlu olan malzemenin Mısır ve Tunus'taki memurların kontrolünden kaçırılarak Trablusa ithal edilebilmeleri için onun bedelini birkaç kereler ödemek lâzım olduğu gibi birçok fedakârlıklar da yapmak iktiza ediyordu. Halbuki harbdan evvel, Bingazi ve Trablus eyaletlerinin içlerinde birer işare, silâh, mühimmat vesaire depoları vücuda getirmek, şimdi bunların yüzde ve onda birini için ihtiyar olunan masrafların ve fedakârlıkların yanında, daha kolaylıkla olabiliyordu.

Garbrablusu sahiliinin, Tunus hududunda nihayet bulunduğu, Ağrıburnu havalisindeki karışık ve şarşırcı tabiatı yüzünden İtalyan torpidobotları veya sahil muhafaza gemileri o dolaylarda daimi olarak bulunamıyor ve kontrol işini de vamlı bir surette yapamıyor. İtalyan harb gemileri oralarda faal buldukları müddette, Trablus için işare maddeleri ile sair levazım ve mühimmat yüklü olan bitaraf sancaklar taşıyan gemiler, bitaraf kara sularında duruyor ve bekliyorlardı. İtalyan denizcilerinin tarassud ve teyakkuzu kesilince, bu gemiler derhal Garbrablusu sahiline vanaşarak icincediklerini oraya boşaltıyorlardı. (Davam ediyor)

H. E. Erkilet

Yarının safaklarını Işıklandıracak Çocuklardır:

Yurdda Ulusun yardım ve sefaketine muhtac Çocukları 23 Nisan Çocuk Bayramı ve hafızlarında sevindirmek için yardımlarınızla Çocuk Esirgeme Kurumunu kuvvetlendiriniz.

KADIN

Lutr bu yıl gene
moda oldu

Lutr bir zaman gözden düşmüştü. Fakat bu sene yeniden moda oldu. Birkaç yıl evvelki geniş, kalkık lutr manto yakanız duruyorsa onun la şimdi en sık bir tayyöre sahib ola bilirsiniz. Ufak lutr reverer, lutrusuz cep kapakları bu sene tayyör modellerinin başlıca süsüdür. Buna bir de küçük manşon ilâve ederseniz elbisenizin güzelliği büsbütün artar.

Her kadın bir melidir:

Güderi nasıl temizlenir?

a. İçine karbonat dö sud (litre başına 50 gram) katılmış ılık suda deriyi iki saat burakınız.
b. Sonra sıkıp çıkarınız. Litre başına 20 gram amonyak karıştırılmış ikinci bir suda çalkalayınız.
c. Bir havlunun üstüne (yahud kalın bir bezin) koyup hep birlikte sakiniz, gölgede kurutunuz.

Kazara kabuğu çatlayan yumurtaların haşlanırken içlerinin boşaltılması için şu basit tedbiri unutmayınız:
Haşlama suyuna bir kaşık sirke atınız.

Gilâh mobilyaların üstündeki su lekelerini tamamen çıkarabilirsiniz. Hemen birkaç sigara içip küllerini toplayınız. Lekeyi bu küle bulanmış ince bir tülbendle siliniz, ve kuru bir fanila parçasıyla parlatınız.

kardo ancak itaat edebilirdi. Öylece hareket etti.

Çadırlar toplanıldı, hayvanlar ka-feslere kondu, eşya sandıklara yerleştirildi, biletler alındı, vapura binildi ve İstanbula gelindi.

Dedik ya Apustol bu fikri çok isabetli olmuştur. Buna cambazhanenin gördüğü rağbet, kasalarda biriken hasılat en bariz bir delilidi. Fakat cambazhane bu emsalsiz muvaffakiyeti neye veya kime med-yundu?..

Apustol tarafından yıldız tesmi-ye edilen sarışın, güzel, hoş sesli, şarkıları zevkle söyliylen Anita Sweden isimli Kanadalı kıza mı?..

Hayır.
Fransız ismi Louise Tinguett olup İstanbul mahsus Neş'e ismini taşıyan ufak tefek, esmer güzel, sevimli Dizo mu?

Hayır.
Numaralarında Neş'e arkadaşlık eden ince uzun vücudu fraka son derece müsâid olan, kadınlar tarafından çok beğenilen Azerbaycanlı jönpromiye Sülün mü?..

Hayır.
Japon rakıslarında büyük me-haret gösteren, kendisine Apustol tarafından sakrak ismi verilen Is-panyol dansözü Rosita Gomez mi?

Hayır.
Kendileri dahi bakiki isimlerini ve milliyetlerini unutmış olan peh-livan Kara Aslanla, ziddi, Cüce bü-cür mü?..

Hayır...
Aslanlar mı? Kaplanlar mı, fil-ler mi? Maymunlar mı? Atlar mı?

Hâdiseler Karşısında

Fıkralar ve Hâdiseler

Hayvanları himaye:

Dünkü gazetelerden birinde şu serlevhayı gördüm:

«Hayvanlar himaye edilecek!»
Merak ettim, serlevhanın altın-daki yazıyı da okudum:

«Hayvanları koruma cemiyeti için mevcut kanun ve talimatname hükümlerinin şiddetle takibini te-min etmek maksadile harekete geç-miş bulunmaktadır.»

Bir fıkra hatırladım:

«Çok cesur olduğunu iddia eden bir adama, bir mezarlıkta bir yer tarif etmişler:

— Tarif ettiğimiz yere, bir gece gider, adeste yakar, helva yaparsan sur olduğuna inanacağız.

Demişler. Cesur olduğunu iddia eden adam.

— Hay hay demiş, giderim ve orada helva yaparım.

Muayyen gecede, helva yapmak için ne lâzımsa hepsini almış, muayyen yere gitmiş, ateş yakmış, hel-vayı pişirmiş. Helva tam kıvama geldiği zaman onu korkutmak için evvelden nezara saklanmış olan biri elini uzatmış:

— Bize de helva verir misin?

Çok cesur olduğunu iddia eden adam, uzanan ele kepçeyi yapıştı-rarak:

— Hele, demiş, sağ olanların karınları doysun da sıra ölümlere gelsin.»

Gazeteden kopya ettiğim hava-disi okuyunlar arasında pek çokları, cesur olduğunu iddia eden adamın söylediğine benzer bir söz söylemiş olacaktırlar:

— Hele insanlar kâfi derecede

himaye edilsinler de sıra hayvan-lara gelsin.

Yolcu değil:

Bu fıkrayı çok sık hatırlarım:
«Apartman arayan biri, bir kat boş bir apartmana bakacakmış; kapıcı sormuş:

— Çocuğunuz var mı?
— Evet.

— Apartman sahibi, çocukluya kiraya vermiyor.

Bu esnada bir kız çocukla bir er-kek çocuk elele merdivenlerden iniyorlarmış:

— Ya bunlar ne?

Kapıcı bakmış:
— Bunlar mı, bunlar çocuk de-ğil, ev sahibinin oğlile kıızı.»

Evvelki gün otobüslerin nasılsa kontrola tâbi tutulduğu haber alın-mış olacak ki, Kondüktör ayakta yolcu almıyordu. Eminönünde bir hücum oldu. Bir kişilik boş yer var-dı. En atılgan yolcu, otobüse girdi, oraya oturdu; şoför bağırdu:

— Yer yok tamam, ayakta yolcu alamayız.

Kapıcı kapiyordu. Uzaktan koşa-koşa gelen biri işaret etti, Kondük-tör otobüsü hareket ettirmede, onu bekledik, geldi ve bindi, ayakta du-ruyordu, merak etmişim, kondük-töre sordum:

— Ayakta yolcu almıyor mu-sunuz?

— Hayır.

En son bineni gösterdim:

— Ya bu?

— Bu mu, bu yolcu değil, oto-büs sahibinin kardeşi.

İsmet Hulusi

GÖNÜLİLERİ

Okuyucularıma cevablarım

Bayan «Pa.» ya:

— İmzasız bir mektub alyorsu-nuz, içinde size aşk ilân ediliyor, a-caba kimden olsa gerek, diyorsu-nuz, düşünüyorsunuz, sualinizin ce-vabını bulamıyorsunuz, mektubu yırtıp atıyorsunuz, derken bir ikincisi, bir üçüncüsü geliyor ve bir haf-ta fasıla ile gelmekte devam edi-yor, hep aynı şekilde. Nihayet ba-na yazmaya, benden sormaya karar veriyorsunuz. Çocuğum, gönül mu-ammalarını halletmeye çalışmak, nihayet biraz da kâhniklik etmek de-mektir, fakat bu kehaneti yapar-ken meselenin belli taraflarına da-yanyorum, belirsiz taraflarını bul-maya çalışıyorum. Sizin benden is-tediğiniz bu hududun dışında. He-nüz o dereceye varamadım. Mese-lenin içinde çıkacak olan yalnız sizsiniz, dostlarınız ve tanıdıkla-rınızın gözlerinizin önünden hayallî bir geçid resmi yaptırmak sure-tile.

Bayan «C. C.» ya:

— Bir erkeğin bir erkekte tasavvur

edilebilecek bütün meziyetleri nef-sinde toplamış olmasını istiyemez-siniz, hem haksızlık olur, hem de ihtiyatsızlık. Düşününüz ki, o er-kek te sizde bir kadında bulun-ması tahayyül edilebilecek bütün meziyetleri toplamış görmek isti-yebilir. İmtihandan galib çıkacağı-nuzdan emin misiniz?

Birakınız, şivesi biraz önce» ol-masının, sizi mes'ud edecek kabili-yette mi, maddî, manevî vasıtalara malik mi, size bu emniyeti veriyor mu? Bu kadarı elverir, bayan filâ-nun salonunda ne derler düşüncesi umurunuzda olmamak lâzım.

Bayan «Hatic» ya:

— Kızınız sizden utanıyor, sizin-le birlikte görünmek istemiyor, iki noktaya hükmederim. Birincisi ki-zunuza iyi bir terbiye verememiş ol-manızdır, ikincisi de kızınızın henüz pişmediği, pek toz kaldığıdır. Ne yapmalısınız? Yerinizde olsaydım vaziyeti kendiliğimden kabul eder, kendime derd yapmazdım.

TEYZE

«Son Posta» nun tefrikası: 3

Evvelki günkü ve dünkü kısmın hülâsası

Bir gün İstanbula Rikardo Aranzaneres - Apustol cambazhanesi geliyor ve şehir yerinden oynuyor. Bütün İstanbul buraya koşuyor, büyük çadır mütemadiyen dolup boşalıyor, hasılat kabardıkça kabarıyor. Cambazhaneciu sahibleri olan Rikardo da, Apustol da artık birbirlerini birer dâhi olarak görünüyorlar, Apustol bir orijinalite olsun diye bütün artistlerin isimlerini türkeleştirmişti.

Güzel bir delikanlı olan Rikardo bütün kadınlar tarafından sevilmektedir. Bunlardan biri de Rum güzeli Melpomenidir. Evvelce bir bar artisti iken bir İtalyan kontu ile evlenen genç kadın kontun ölümüne büyük bir mirasa konmuştur. Bir müddet sonra Rikardoya aşk ol-mus, onunla hayatlarını birleştirmişlerdir.

Fakat Rikardo kumar şakile genç kadının bütün servetini tüket-miş, Melpomeni ondan nefret et-

Nihayet genç kadın cambazha-neyi terke kalktığı zaman meyhane-neci olan Apustol buna mâni ol-muş, kadınla evlenerek cambazha-neye ortak olmuştur. Apustol bu arada sinema artisti olmağa heves e-den Dürrü isminde bir delikanlıya da kâtib almıştı.

[Roman devam ediyor]

Kabul ediyorum!... Ne çareli. San'atından istifade etmek istemiyorsun, ilimim hizmetinde ol-sun!...

Bu kat'i dramatik, hattâ tarihî sözler üzerine Dürrü cambazhane-ye kaplanmıştı.

Vazifesi, kâtiblikten başka, ak-şamları gişede oturup hasılatı kontrol etmekte. Dürrü vazifesini bihak-kin ifa ediyordu.

— Ölümler, gene bu cambazha-neyi terketmem!... Diyordu...

Buna sebeb Apustola karşı beş-lediği minnet ve şükran hisleri de-gildi... Hayır... Buna sebeb Mel-pomeniye, gündün güne artan, fakat bir türlü kendisinde izhar cesare-ti olmayan sevgisiydi. Melpomeni-nin ince zarif güzel aklık bir kadı-

YAZAN : EKREM REŞİD

nın Apustol gibi kaba, saba, dan-gil dungal bir adamın zevcesi ol-masını bir türlü kabul edemiyordu. Kabul etmediği gibi bundan âdetâ içerisinde isyan, galeyân hislerinin tevcranını hissediyordu.

Melpomeni uyandırmış olduğu bu yeni aşktan haberdar değildi. Bunu Dürrü pekâlâ biliyordu.

— Tabii, diyordu, nereden bil-sin!.. Nasıl anlarsın!... Burada ben sadece bir kâtibim... Nevcedüye-timden bile haberi yok!.. Ah kabil-olsda da icrayı san'at edebilesem, kudretim, deham karşısında hay-ran olur... Ah elimi bir fırsat düş-sel!...

Fakat Dürrünün eline bu fırsat düşmedi.

Apustol cambazhanenin muhay-yel müdüriyet masasının bir tarafına oturduktan sonra işlerin pek par-lak olmadığını görerek buna karşı bir tedbir almak lüzumunu hissetti. Uzun düşüncelerden sonra kararını vermişti.

— Bizi kendi memleketimiz pak-lar... İstanbula gidelim... demişti. Bu bir fikir değil, bir emirdi. Ri-

Evvelki günkü ve dünkü kısmın hülâsası

Balıkesirde

Kız kaçırın iki köylü kızın kardeşini öldürdüler

Balıkesir (Hususi) — Nahiyeye bağlı Aslantepeli köyünden Te kirdağlı Mustafa ve arkadaşları Halid adındaki şahıslar köylerinin en güzel kızını bir gece yarısı alıp kaçmışlardır.

Ertesi sabah hâdiseden haber dar o'an kızın kardeşi Halid, bu iki mütecevizi aramağa koyulmuş ve kardeşinin Balıklı köyüne ka- çırıldığını öğrenerek derhal ora- ya gitmiştir.

Halid Balıklı köyüne girdiği sırada, Mustafa ve Tekirdağlı Halid'in tecavüzüne uğramış ve atık- ları tabanca kurşunları olduğu yerde yıkılarak ölmüştür.

Silâh seslerine koşan köylüler, kaçmakta bulunan mütecevizler- den ancak Halid'i yakalayabilmişlerdir. Mustafa da aynı günde Köylü köyüne jandarmalar tara- fından yakalanmıştır.

Denizlide konya

meb'usunun konferansı

Denizli (Hususi) — Denizliye gelen Konya meb'usu profesör Muzaffer Göker tarafından 26 Mart Çarşamba günü saat 18 de Halk-ve salonunda Cihan harbinin son günlerde aldığı vaziyet kar- şısındaki siyasetimizden ve al- nan tedbirlerden bahis bir konfe- rans verilmiştir.

Konferans valî ve askerî, mülki memurlarla halk ve lise talebe ve öğretmenlerinden toplu ve seçkin kalabalık bir dinleyici kitlesi tara- fından takip edilmiştir. Hopar- töllele konferans şehrin her ta- rafına yayılmış ve halk kümeleri tarafından ehemmiyetle dinlenil- miştir.

Diğer taraftan üniversite do- çentlerinden Ali Rıza Berken ta- rafından 25 Mart Salı günü saat 13 de Halk-ve salonunda elektrik kaza- ları ve ilk alınacak tedavi ted- birleri mevzuu bir konferans ver- ilmiş ve kalabalık bir dinleyici tarafından takip edilmiştir.

Tokatta bir mühtedi bıçaklanarak öldürüldü

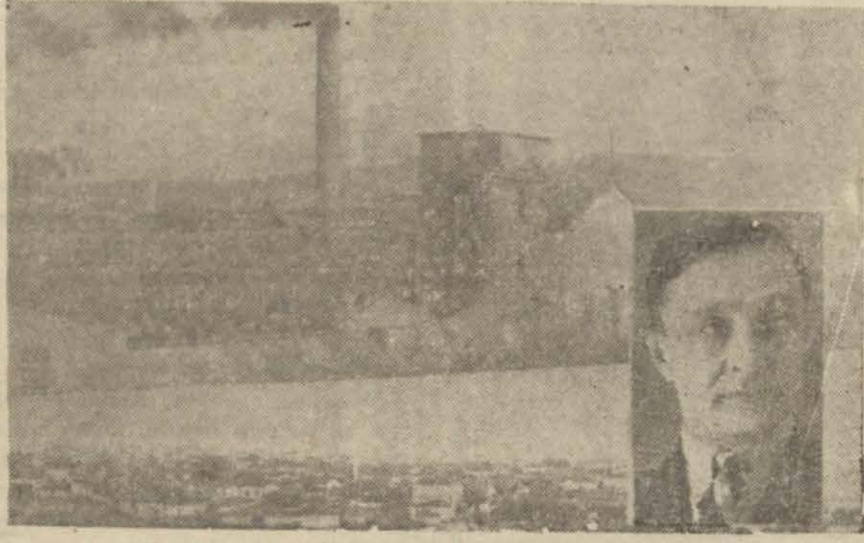
Tokat (Hususi) — Burada feci bir cinayet işlenmiştir. mühtedi İstavri oğlu 30 yaşlarında Süley- man'ın evine dönmediğini gören ailesi zabıtaya müracaat etmiş, yapılan araştırmalar neticesinde cesedi şehri bir saat mesafede Derbent mevkiinde bulunmuştur. Yapılan muayenesi neticesinde maktûlün başka bir yerde öldü- rülerek buraya getirildiği anla- nılmıştır. Bunun üzerine zabıta ve jandarma derhal tahkikata giriş- miş, katil cürüm âleti olan bıça- ğile birlikte yakalanmıştır.

Afyonda belediye reisliği seçimi

Afyon (Hususi) — Mektubcu Said tarafından vekâleten idare edilmekte olan belediye reisliği i- çin yapılan intihab hazırlıkları bit- miştir. Önmüzdeki hafta içinde yapılacak olan belediye intihabı büyük bir alâka ile beklenmekte- dir.

Kula imar ediliyor

Belediye ile kaymakamlık iş birliği yaparak kazanın birçok ihtiyaçlarını tesbit ediyor, köylünün sıhhati ile de yakinen alâkadar olunuyor

Kulanın uzaktan görünüşü ile fabrika ve kaymakam Medeni Kartal

Manisa (Hususi) — Kula kaza- sı cennub şarkiden Umur Babada- ğının uzayan etekleriyle, garbinde Çarta silsilesinin hasıl ettiği sırt- larla çevrilmiştir.

Eski zamanlarda büyük faali- yetle devam etmiş volkanların bir- raklığı girinti ve çıkıntılar arasın- da Karadivid mahrutunun sivril- diği görülmektedir.

Kazanın bulunduğu saha volka- niktir. Mayii narinin haricde soğu- ması ile hasıl olan mağaralar şek- lünde yarıklar birbirinin araların- dan geçilmez bir haldedir. Ka- radivid dağı kazanın cennubun- da bütün vadiyi kaplamış siyah taşlar ile göze çarpmakta ve ka- sabanın yanından geçmektedir.

Kazada büyük bir faaliyet mev- cuttur. Bu hareketleri tesbit et- mek ve kendisinden esaslı bir ma- lûmat almak üzere kaza kayma- kâmi Medeni Kartal ile görüşüm, bana şu izahatı verdi.

— Bütün istihdaf ettiğim gaye burasını mamur bir hale çevir- mektir. Kazanın ihtiyaçlarını tes- bit ederek bunları başarmaya uğ- rasmaktayım. Belediye ile iş birli- ği yaparak şehrin her türlü ihti- yacını temine çalışıyorum. İhti- kâr yapanlarla mücadele etmekte- yiz. Geçenlerde evinde 40 teneke gaz saklıyan tüccardan Halil mil- li korunma kanununa göre 700 li- ra cezaı nakdi ve 2 sene de Ço- rumda ikameti suretile mahkûm edilmiş bulunmaktadır.

Kulada inşa edilmekte olan eğitim mekteplerinden birkaçı- nın çatı ve kiremidleri örtülmüş ve içlerinden birçoğunun maran- goz işleri ikmal edilmiştir.

Kasabanın sağlık vaziyeti nor- maldir. Hükümet doktoru köylere- ne gezmekte ve lüzumu halinde sıhhi tedbir almak suretile köylü- nün sağlığı korunmaktadır. Bu yüzden hastalık zuhuruna hiç mey- dan verilmemektedir.

Bu yıl yağın şiddetli ve de- vamlı yağmurlar neticesinde ka- sabayı su basmıştır. Bu sebebe bazı evlerin tahliye olunması mecburiyeti hasıl olmuş ve bun- lardan 31 ev tamamen boşaltıl- mıştır.

Evleri tahliye edilmiş olan aile- ler diğer evlerde barındırılmış ve bütün tedbirler alınmıştır. Yağın şiddetli yağmurlar sebebiyle mah- sulun bir kısmı zarara uğramış- tir.

Belediye bu yıl bütçe tanzimin-

Çukurovada

Ziraat Bankası tara- fından çiftçiye ikrazat yapılıyor

Adana (Hususi) — Evvelki gün iyi kaynaktan aldığımız malûma- ta göre, Çukurova çiftçisine ikra- zatta bulunması için Ankarada Zi- raat Bankası umum müdürlüğün- den Adana Ziraat Bankası müdür- lüğüne emir verilmiştir.

Çiftçimizin ekim mevsimindeki şiddetli para ihtiyacını gözönüne alan Vekâletin bu kararı bütün Çukurova çiftçisini hiç şüphesiz ki pek ziyade sevindirecektir. Çift çimiz bu suretle hususi ellerden ağır faizlerle para temini mecbu- riyetinden kurtarılmış bulunmak- tadır.

Milâsta ihtilâflı köyler işi halledildi

Milâs (Hususi) — Bu havalinin en büyük çiftliği olan Dalaman çiftliğindeki köyler işi halledilmiş tir. Ziraat Vekâleti tarafından sat- ın alınan arazi dahilindeki köy- lerle çiftlik arasında bir ihtilâf vardır. Bu ihtilâflı hal maksadile Muğladan sıhhiye müdürü Nazmi Özbek, başmühendis vekili Said ve ziraat müdüründen müteşekkil bir heyet Dalamana gitmiş, tetki- kat sonunda çiftlik içinde bulunan köylerin Tersakan çayının cennu- bundaki sirtlara Kozpınar suyu yanına kaldırılmasına karar ve- rilmmiştir. Bu yerin havası iyi ol- duğu gibi mebzul miktarda mem- ba suyu da vardır. Sirtın önünde- ki 1800 hektar arazi köylülere tev- zi edilecektir. Bunlara aid rapor- lar yapılarak Vekâlete yollanmış tir. Cevabı gelir gelmez işe baş- lanacaktır.

Balıkesirde askere hediye

Balıkesir (Hususi) — Balıke- kesirliilerin son defa orduya hedi- ye ettikleri 1510 çift yün çorap, 482 pamuklu, 183 eldiven, 17 ka- zak ve 4 fanila ile şimdîye kadar yapılan hediye yekünü 25 bin pa- çaya yaklaşmıştır.

Kocaeli vilâyet U. meclisi azalarının toplantısı

İzmit (Hususi) — Vilâyet Umû- mi Meclisi toplantılarını bitirerek dağılmıştır. Bu münasebetle Valim- z Siya Tekeli vezir bir nutuk söyleyerek memleket işlerinde çalı- şın azaları takdir etmiş ve ya- yılacak işleri anlatmıştır.

Vilâyetin yeni sene bütçesi 991,009 lira olarak tesbit edilmiş tir. Daimî Encümen azalıklarına da 21 reyile Salih Kalemcioglu (İz- mit), 17 reyile Yusuf Özkaya, (A- dapazarı), 17 reyile İsmet Yelken- cioğlu (Kandıra), 16 reyile Enver Balkan (Karamürsel) seçilmişler- dir.

Vilâyet C. H. Partisi İdare He- yeti azası şerefine belediye lokan- tasında bir veda ziyafeti vermiş tir. Ziyafete Valimiz Ziya Tekeli, Parti müfettişimiz Tekirdağ Meb'u-

su Rahmi Apak, Bingöl Meb'usu Feridun Fikri, Tokat Meb'usu Abidin, Tümen, üssü bahri ve harb silâh vasıtaları komutanları, Parti İzmit Reisi Abidin Aral, Be- lediye Reisi Kemal Öz, Müddei- umumi Hamdi Doğu, Halkevi Reisi ve Kâğıd Fabrikası Müdürü Mehmed Ali Kâğıdı, Emniyet Müdürü Taceddin Ortaç, devair Müdürleri, gazeteciler Parti ve vilâyet azaları bulunmuştur.

Çok samimi bir hava içinde ge- çen ziyafete Bingöl Meb'usu Fe- ridun Fikri, dünya harbi karşısın- da Millî Şefin etrafında tek bir vücud gibi duran Türk milletin- den bahsederek uzun uzun alkış- lanmıştır.

Gönderdiğimiz resim, ziyafette bulunanları göstermektedir.

bar etmemek dolayısıyla çok tem- kinli hareket ediyor ve hiç bir za- man ifrata düşmüyordu. Bu da ol- gun yaşımdan ileri geliyordu. Eğer vaziyet bu şekilde müphem ve Gar- risonun aleyhine devam ederse o- nu itham imkânından kimsede geri duramazdı. Polisin gelişi, istintak- lar, Londra ve Nevyorkta doluşa- cak dedikodular ve iskandallar, gaz- zetelerin büyük harflerle tertib e- decekleri başlıklar... Bütün bun- lar müthiş seylerdi. Garrison bu a- ğır şartların ve neticelerin yükü al- tından kendisini nasıl kurtaracak? Her şey onun aleyhine idi ve o bu ithamları karşılayacak başka müda- faa vasıtalarına, delillerine malik değildi.

Stephen'in şerefini korumak ve Garrisonun temiz adını bu işden sı- yırmak için tutulacak yegâne yol, baş vurulacak biricik çare bu ci- nayetin sırrını çözmek idi. Torray, Flora ve hattâ Phyllis bile herkes kendi başının derdine düşmüş, ken- disini itham ettirmeyecek her çare- ye baş vuruyorlardı. Fakat katil,

bu- nular içinden biri değil de ya kim idi? Fakat Vêrity, kendi hesabına ya- pacağı araştırmalarda hangi yolu takip edecekti?

Kendisi için Berg halledilmesi gereken ilk mesele idi. Bu adamın haddi zatında büyük bir macera- ra perestten ibaret idi. Bunu her dü- şünen ve biraz anlayış olan kimse kolayca anlayabilirdi. Onun elli yıl- lik hayatı baş döndürücü macera- larla geçmişti. Mazisinin karanlık- ları içinde başından geçmiş hâdi- seleri ancak kendisi bilebilirdi. Bö- le bir adam gerek kendi keyfi için, gerek dostlarının menfaati için her türlü tehlikelere, gençliğinde atl- mış olduğu maceralardan duyduğu zevki yeniden duyarak pekâlâ atı- labilirdi. Böyle adamların karak- terlerini romanlarda bile okumak mümkün oluyordu. Usta muharri- ler onları, bir ameliyat nasasında yatan bir hastanın vücudunu neşter- lerle mahir operatörler nasıl kesip gözlerimizin önüne sererlerse öyle tahvil etmiyorlar mıydı?.. Vêrity düşüncelerinin burasında

(Baştarafı 2 nci sayfadadır)

disi için pek vahim bir âkibet ih- zar etmiş oldu. Mütevali bir savlette kendisini takib keden hücumlar, et- rafını ihata eden kinler, bir yandan da müzayaka, türlü türlü süisti- maller, fikri melekâtını ve cismanı mukavemetini hırpalya hırpalya onu artık şifa kabul etmeyen has- talıklara uğrattı. Bedbaht şairin be- deni ve dimağı bir felç neticesinde artık yaşamak imkânından mahru- miyetini gören dostlarının himaye- sine Parise naklinden ve bir sıhhat yurdunda ölüncüye kadar tedavi- sinden başka yapılacak bir iş kal- mıyordu. Burada aylarca can çe- kiştikten sonra nihayet beklenen netice vukua geldi.

Baudelaire hakkında kat'i bir hüküm vermek zordur. O, yalnız sekle, lisana, üstüba takayyüd eden bir san'atkar sıfatile telâkî edi- lince elbette yüksek kıymetini tes- lim etmek lâzımdır; fakat manevi- yetine gelince ona tek bir kelime ile hasta nazarile bakmak zaruridir. Ondaki kalan hususi kâğıdlarında kendisinin de itiraf ettiği görülmek- tedir ki marazi inhimakını korku ile karışık bir lezzetle kurcalamaktan ve eşleyerek işlemekten hâli kalmamıştır. Âdeta yarısını kaşıya- rak hem acı duyan hem bu acıdan zevk alan biri gibi...

Bu ruhi halet yalnız nefsiye mün- hasır kalarak harice taşınmamış ol- saydı belki bunun mazarratı mah- dud bir dairede kalırdı, halbuki o- bunu eserlerine de nakletmiş ve bu suretle, nefsi mahiyette kalmak icab eden tezahürlerle edebî in'ikâsları birbirinden ayırmayan muhaliflerin elinde şairin aleyhine istimal olu- nacak bir silâh vücud bulmuştur. Onun tesirine kapılanlar da o- nun yazılarında intisar eden me- lâlet duygularını benimsi- yerek kendi hassasiyetlerine tatbik etmek gafletinde bulunanlardır.

Bu şairden bahsederken kendi e- debî hayatımıza dönerek ona az- çok benzetilebilecek bir şahsiyet a- radım ve kendi kendime, pek hu- susi hallerini bildiğim Tevfik Fik- retle onun arasında bir karabet ve müsabehet noktası bulunup bulun- mayacağına muhakememi sevket- tim.

İkisinin arasında hayatları itiba- rile benzetilebilecek hiç bir şey yoktur. Tevfik Fikretin bütün ömrü bir ismet ve iffet içinde geçmiştir. O yalnız evine merbut bir adamdı; hayatında ne bir kadın, hattâ ne bir aşk, ne mülevves şeylere bir inhi- mak vardı; o müstekreh olan zevk- lere her vakit pek uzak kalmış, her suretle ahlâkî ve hissi düşünceler- rinde, ve bunlara ma'kes olan şii- lerinde tam bir nezaheti muhafaza etmiştir. Bu itibarla Baudelaireden büsbütün ayrılır, ve şuurunda arası- ra görülen bedbin duygulara rağmen «Elem çiçekleri» ile «Rübâbî Sikeste» arasında bir mukarenet bulu- namaz.

Fakat o da bedbin idi; her şeyi fena bulmakta, her hâdiseye karşı onu ters ve kötü tarafından almak- ta, tanıdıklarına, gördüklerine karşı hırcın, titiz, affa ve müsamahaya imkân bulamayan bir zalim olurdu; ve fitratından gelen bu ruhi haleti iskât, yahud hiç olmazsa ta'dil et- meğe muvafakat etmiyerek onu iş- ler, büyütür, nihayet artık azmetse bile galebe çalınmayacak bir ifrata çıkarırdı.

Bizler onu bu halinde gördükçe ve kendi hayatını kendi dileğiyle ze- hirliyen bu adamın nasıl bedbaht yaşadığına vâkıf oldukça acır ve buna bir çare bulmuş olmak için fırsat müsaid olursa kendisi mü- bahase bile ederdik. Lâkin bu mü- bahaselerle görüldü ki onu duy- gularında biraz daha ısrar ve inada sevk etmiş olmanın başka bir neti- ce hâli olamamıştır.

İşte bu mizâç zemininde onu Fransız şairile aynı hilkatte görmek mümkündür, ne kadar teşekkür ol- lunur ki hayatlarına aid olan büyük farklar onu Türk edebiyatında mu- zar değil, aksine, ne kadar müm- küne o kadar müfid bir mü'essir yapmıştır.

Bu mukayeseyi itmam için diye- ceğim ki Türk şairi san'at, lisan, üs- lûb zemininde Fransız şairine kat kat faikdir. Onun aleyhinde hüküm yürütenlere karşı denebilecek tek bir söz vardır:

İşte «Rübâbî Sikeste» ve işte «E- lem çiçekleri!» Bu ikisini muka- yese etmeli. Tekâmül devrelerini a- mamış bir lisan ile her türlü istih- aletlerden geçerek kemalin en son mertebesine vâsil olmuş bir lisan a- rasında san'at bakımından bu iki eser azım bir fark gösterir, ve bu fark Türk şairinin lehinedir.

H. Z. Uşaklıgil

Denizcilik

(Baştarafı 2 nci sayfadadır)

tuftur. Esas vazife bu olmakla be- raber gemiler daha birçok hizmet- lerde birlikte görülmektedir. Bu hiz- metler askerî, siyasi, iktisadi ve hattâ kuvvei maneviye üzerine tesir edecek vazifelerdir.

Askerî sahadaki hizmet şudur: Gemilerin koskoca Atlântikte yerin- nin belli olmaması İngilizleri büyük müdafa tedbirleri almağa mecbur eder. Bu müdafa için, Alman ge- milerinin mevcudiyetine şüphe e- dildiği her sahaya, onlardan daha kuvvetli filolar göndermelidir. Belki son günlerde Cebelüttraktan ha- reket eden İngiliz filosu böyle bir vazife almıştır. Kuvvetlerin bu vechile muhtelif demizlere gönde- rilmesi ana filonun vazifesini pek zi- yade güçleştirir. Zira elinde kuvvet kalmaz. Bu hal Büyük Harbe de- ğilizlere çok korku vermisti. Kuv- vetlerini bu vechile, muhtelif de- nizlere, taksim eden İngiliz bah- riyeye nezareti Almanların taarruzun- dan çok korkmuştu. Çünkü o za- man Almanyanın elinde kullanma- sını bilmediği büyük bir donanma vardı... Bugünkü İtalyan donan- ması gibi...

Fakat bugün Almanya elinde, İngiliz filonunun dağınık bulunma- sından istifade edecek donanma yoktur. Alman gemilerinin iktisada ve siyasete de tesiri şuradadır ki: Bu gemilerin hareket ve taarruzundan korkan bitaraf ticaret gemileri de- nize açılmamakta ve dolayısıyla memleketlerinin menfaatleri tezel- züle uğramaktadır.

Fakat bu mücadelede, daha zi- yade rejim mefhumu üzerinde dö- vüşülmekte olduğundan milletlerin aşağı yukarı hepsi İngiltere lehine vaziyet almış bulunmaktadır. Şu halde Alman gemileri bu bakım- dan da mühim bir iş göremeyecek- lerdir.

Şu halde Şarn Horst ve Gnei- senau zirhlârların yapabileceği en büyük tesir, sadece, İngiliz ticaret gemilerinin batırılmasıdır. Bu gemiler de, denizaltı ve hava kuv- vetleri gibi İngiliz ticaret gemisi batır- makla rekor yapmak ve mümkün olabilen tekneyi denizin dibine gön- dermekle memnun olacaktırlar.

Meseleyi tek ticaret gemisi bu- kumundan düşünürsek Alman gemi- leri tehlikelidir. Zira bunlar, ken- disinden az hızla gitmekte olan, al- gıgilz harb gemilerinin önünden ka- çabildikleri gibi, görecekları ticaret gemilerine kısa zamanda yetişip imha edebileceklerdir.

Fakat meseleyi genişletip İngil- tere ticaretini imha bakımından dü- şünürsek - ki hedef budur - Alman- ya bu iki zemi ile bir şey vadamı- yacaktır. Nitekim Büyük Harbin fi- loları bile müessir bir varlık göste- rememişlerdir. F. L.

«Son Posta»nın tefriksatı: 67

ISKOCUYADA BİR DRAM

Yazan: Valentin Williams

Sonra galeriden bir takım sester ve ayak gürlütüleri duyuldu ve Bol- dini elinde kocaman bir anahtarla içeri girdi. Berg bu iri anahtar ka- pının deliğine soktu ve çevirdi.

Kapının iri kanadı gıcırdıyarak açıldı. Odanın içi artık onlar için gizli bir halde değildi.

Masanın üzerinde yanan mumun ışığı, bu esmer sabah vaktinde ken- dini belli ediyordu. Fakat oda bombuşt.

XXIII

Stephen kendisinden ayıldığı zaman Vêrity, rüzgârın uğultularını dinliyerek ocağın başında usunyo- rdu. Biraz kendini dinlemek ve dü- şünmek için yalnız kalmaktan do- layı kızgın değildi. Bütün vaziyeti soğukkanlılıkla muhakeme etmek

lazım geldiğini takdir ediyordu. Halbuki o sırada zihni karmakarış- ıktı. Hâdiselerin dev adımlarile u- mulmadık şekilde cereyan etmesi ve inkişafı, soğukkanlılık elden bir- rakıldığı takdirde, insanı şarşırtacak bir halde idi. Şatoda birbirini takib eden bu vak'aların manası ne idi? Kendisinden başka insanlar arasın- daki bu münasebetler ne şekilde ce- reyan ediyordu, netice neye, vara- caktı? Bu hâdiselerden ve bilhassa bu cinayetten kim mes'uldü? D'A- renne'nin katli, en çok kimin fayda- lanmasını mücb olmuştu? Bunlar sağlam kafa ile zor halledilebilecek meselelerdi. Halbuki Vêrity gibi yorgun ve bitkin bir halde bulunan bir insan için. Onun zihninde de- bir sürü istihfamlar sıralanıyordu.

Son Posta SPOR

Fenerbahçe dün G. Sarayı 1-0 yendi

Beşiktaş ta çok güzel bir oyun çıkararak İstanbulspor karşısında birşey yapamadı, maç 1-1 beraberlikle bitti

(Baştarafı 1 inci sayfa)

Galatasaray - Fenerbahçe arasındaki oyun ise, iki takımın eski günlerini tamamiyle unutturur bir şekilde bozuk oynamıştır.

İstanbulspor takımı dün maçtan önce evvel Beşiktaş'a bir buket hediyeye etmiştir.

Beşiktaş 1 - İstanbulspor 1

Geçen hafta Fenerbahçe'ye büyük sayı farkla galib geldiği için nedense umumi sempatiyi kaybetmiş olan Beşiktaş, halkın ışıkları arasında başladığı oyunun ilk on beş dakikasında çok ciddi tehlikeler geçirmiştir.

Mehmed Alinin güzel kurtarımları olmasaydı Beşiktaş çoktan mağlûb sayılacaktı.

İstanbulsporun ilk ağzında netice almak için sarfettiği büyük gayret Beşiktaş müdafaası üzerinde mühim tesir yapmakla beraber vaziyette bir değişiklik yapmadı.

Pek tabii olarak durulan oyun yavaş yavaş Beşiktaş lehine döndü.

Kendi toprak sahasındaki kombinasyonu bir türlü tutturamayan Beşiktaş biraz da isteksiz hareketlerle, karşılaştığı büyük enerji karşısında mümkün olduğu kadar fazla bocaladı.

Beşiktaşın toplu bir hücumunda Hakkı bütün sinirleri çözen birinci golü 42 nci dakikada soldan aldıktan sonra pasla yaptı.

Devre bu suretle 1-0 Beşiktaşın lehine bitti.

İkinci devrenin ilk dakikalarını bertaraf edecek olursak takım can hıltı gene İstanbulsporunda idi.

Mehmed Ali, bütün bir müdafa gibi başlı başına bütün hücumları önlemek suretile didinirken, takımın diğer oyuncularını âdeti seyrenci gibi idiler.

İstanbulspor üstüste korner attı. Büyük tehlike Beşiktaş kaleinin de bir gölge gibi dolarken patlayan bir İstanbulspor hücumu Süleymana güzel bir fırsat verdi.

Topu tam zamanında tutan Süleyman 38 inci dakikada beraberlik sayısını yaptı.

Oyun bu sayıdan sonra büyük bir heyecan içinde devama başladı, ve her dakika iki taraf için de ciddi tehlikelerle geçti. Beşiktaş bozuk, İstanbulspor enerjik ve üstün oynadı.

Maç 1-1 berabere bitti.

Fenerbahçe 1 - G. Saray 0

Sekiz - dokuz bin seyircinin dolurduğu Fenerbahçe sahasında ikinci oyun milli kummenin en mühim maçı olan Galatasaray - Fenerbahçe müsabakası idi.

Ahmed Âdemin hakemliğile yapılan bu karşılaşmaya takımlar şu kadrolarla çıktılar.

Galatasaray: Saim - Faruk, Salim - Musa, Enver, Halil, Barbaros, Mustafa, Nino, Eşfak, Mehmed Ali.

Fenerbahçe: Cihad - Cemal, Lebib - Ömer, Zeynel, Fikret - Fikret, Naci, Naim, Niyazi, Rebii.

Fenerbahçelilerin yaptığı ilk hücumdan sonra Galatasaray seri bir akın yaptı. Bunu Fikret kornerle kesti. Oyun çok yavaş oynanıyor ve hücumlar tamamen karşılıklı oluyordu. 17 nci dakikada Mehmed Alinin şütu direğe çarpa rak geri gelirken Eşfak yetiştirdi ve gol attı ise de yan hakem Feridun Kılıç bunu avuttan çevrilmiş olduğunu söyleyerek golü avuta tahvil ettirdi. Galatasarayın kacırdığı bir iki fırsattan sonra 20 nci dakikada Fenerbahçeliler ilk mühim pozisyonu yakaladılar. Naim boş kaleye topu sokamadı. Müsabaka zevksiz bir şekilde ve tamamen mütevazın oynanıyordu. 40 nci dakikada Ömerin çektiği favulü kargaşalık esnasında Naci Galatasaray kaleine soktu. Oyun biraz kızışırken ilk devre 1-0 Fenerbahçenin lehine bitti.

İlkinde nazaran biraz daha seri ve Fenerbahçelilerin hakiki üstünlüğü ile oynanan ikinci devrede Galatasaray muhacimleri - Eşfak müstesna - çok fena oynuyorlardı. Böyle olmakla beraber arasıra yapılan Sarı-Kırmızı akınları, Fenerbahçe müdafaasını karıştırmaya kâfi geliyordu.

25 inci dakikada Salim merkez muhacime, Nino sağ açığa, Barba

Fener - G. Saray maçından bir başka görünüş

ros da müdafaaya geçtiler. Bu deşiklik derhal tesirini gösterdi. Galatasaray artık daha üstün, fakat bermutad, beceriksiz hücumlarını ziyadeleştirdi. Son on dakika da Fenerbahçeliler galibiyeti kacırmamak için müdafaaya çekildiler.

Galatasaray bu arada tazyiki büyüttü ise de Fenerbahçenin sıkı müdafaası karşısında netice alamadılar.

Fenerbahçe çok çalıştığı bu oyunda Galatasaray hiç göç açtı ve maçı 1-0 kazandı.

B. takımları

Galatasarayla Fenerbahçe B takımları Fenerbahçe sahasında hususî bir maç yaptılar. Galatasaray bu maçı 1-0 kazandı.

Şişli - Beyoğluspor

İki ezeli rakib Şişli ile Beyoğluspor Şeref sahasında yaptıkları hususi maçta 2-2 berabere kaldılar.

İnönü mukavemet koşusu

İstanbul mıntakası tarafından idare edilen İnönü mukavemet yarışı dün büyük bir muvaffakiyetle yapılmıştır.

Kuleliden 375 atletin iştirak ettiği bu müsabakalarda 875 atlet koşmuştur. Mesafe 6000 metre idi.

Neticeler şunlardır:
1 - S. Mavisa (Kabataş) 19.20.4.
2 - Ali (Galatasaray) 19.41.4
3 - Mehmed (Karamürsel men sucat) 19.48.

Takım neticesi:
Kabataş 14 puanla birinci, Atletik Yıldız 19 puanla ikinci olmuştur.

İnönü kupasını 63 takımla müsabakaya giren Kuleli Lisesi ekibi kazanmıştır.

Derece alanlara kupa ve maddiyalar mıntaka direktörü tarafından verilmiştir.

Dün yapılan güreş müsabakaları

Güreş ajanlığı tarafından tertib edilen müsabakalara dün Fatih teki güreş salonunda devam edilmiştir.

Tecrübesizler arasındaki Greko - Rumende alınan neticeler şunlardır:
56 kilo: Ekrem (Güreş), Ali (Altıntuğ).
61 kilo: Bektaş (Güreş), Tahir (Kurtulus).
66 kilo: Abdî (Güres), İsmet (Galatagençler).
72 kilo: Sabahattin (Altıntuğ), Abdullah (Güreş).
79 kilo: Vari (Kurtulus), Hikmet (Altıntuğ).

Gelecek hafta tecrübeliler arasında çipe ve tek salto müsabakaları yapılacaktır.

Moda deniz klübünün umumi toplantısı yapılamadı

Moda Deniz klübü yıllık umumi heyet toplantısı dün öğleden sonra yapılacak ve yeni idare heyeti intihab olunacaktır. Ancak dünkü toplantıda ekseriyet hâsıl

Akdenizde İngiliz zaferi

(Baştarafı 1 inci sayfa)
Daha fazla tafsilâta intizar edilmektedir.

Batırılan gemilerin evsafı
Londra, 30 (A.A.) — Akdenizde cereyan eden son deniz muharebesinin şimdiye kadar malûm olan neticesi dahi harbin bidayetindenberi İtalyan veya Alman filosuna karşı kazanılan en büyük zafer mevzuubahs olduğunu göstermektedir.

Amirallik dairesinin tebliğine göre tahrib edildiği şimdiye kadar teyid edilen beş İtalyan harb gemisinin Fiume kruvazörünün kuvveti bilhassa tebarüz ettirilmiştir. İnşası 1931 de ikmal edilen bu geminin sürati tecrübeler esnasında 34,5 mil gibi büyük bir rakama balığ olmuştur. Ağır silâhları arasında 200 milimetrelilik 8 tap, 100 milimetrelilik 12 top ve 18 tane de hava defa topu vardı. Normal mürettebatı 705 kişi idi. Fiume 10,000 tonluktu. Bidayette Zara sınıfını teşkil eden dört kruvazörden şimdi yalnız inşası 1930 da ikmal edilmiş olan Gorizia kalmaktadır.

Vincenzo Gioberti muhribinin inşası 1936 da ikmal edilmişti. Hacmi 1729 tonnu. 120 milimetrelilik dört topu vardı.

Maestrò torpido muhribi 1449 ton hacminde idi ve aynı toplara malik bulunuyordu. 1934 de inşa edilmişti.

İngiliz gazeteleri deniz muharebesi hakkındaki yazdıkları yazılarda Elen deniz kuvvetlerinin de bu zaferi iştirak etmiş olmalarını bilhassa memnuniyetle kaydediyorlar.

Harbin bidayetindenberi İtalyanların mevcut 6 zirhlisından 3 ü ağır hasara uğramıştır. 20 kruvazörden 4 ü batmış, 3 ü hasara uğramıştır. 8 İtalyan torpido muhribi batmıştır. İtalyan torpido muhribi ve torpido filosu bidayette 70 gemiden müteşekkildi.

İngilizlerin tazyak zayıflığı
Londra, 30 (A.A.) — Amirallik dairesi Akdeniz muharebesi hakkında aşağıdaki tazyaki nesretmiştir:

Muharebeye iştirak eden tazyak lerimizden yalnız ikisinin dönmediği tesbit edilmiştir.

Suriyede sükûnet

Vişi, 30 (A.A.) — D. N. B. Salâhiyyetar Fransız mahfillerinden öğrenildiğine göre, Suriyede sükûnet avdet etmektedir. Bununla beraber fevkalâde komiser General Dentz tarafından alınan tedbirler şimdilik muhafaza edilecektir.

General Dentz yeni Suriye hükûmetinin teşkilî için Suriye ricalı ile temaslarına devam etmektedir.

olmadığından içtima tehir olunmuştur.

Ankaradaki Milli küme maçları

Ankara, 30 (Hususi) — Bugün 19 Mayıs stadını dolduran 10.000 e yakın bir meraklı öünde milli küme maçlarına başlanmıştır.

İlk maç Maskespor ile Eskişehir Demirsport takımı arasında yapılmıştır. Birinci haftayın 0 - 0 beraberlikle bitmiştir. Her iki takım da fena oynamıştır.

İkinci haftayında son dakikalarda Eskişehirli rakib kalecinin hatalı bir çıkışından istifade ederek bir sayı yapmışlar ve maç da bu suretle Eskişehirli rakib 1 - 0 galibiyeti ile sona ermiştir.

Günün ikinci ve büyük bir alaka ile beklenen karşılaşması Gençler birliği ile Harbiye İdman Yurdu arasında yapılan maç olmuştur.

Oyun, karşılıklı akınlarla 15 ci dakikaya kadar mütevazın geçmiş fakat 15 inci dakikada bu müvazene Harbiye İdman Yurduyun lehine değişmiştir. Ani bir akında Gençler müdafaasının hatalı bir müdahale sine hakem favul cazesi vermiştir. Frikikten gelen topu Gençler kalecisi elinden kaçırması ve bu fırsatın istifade eden Harbiye ilk sayıyı yapmıştır. Bundan sonra Harbiyeliler ağır basmaya başlamışlardır. Fakat bu baskı uzun sürmemiştir. Gençler kendilerini derhal toparlamışlar ve seri akınlarla Harbiye İdman Yurdu kaleini tehdiye başlamışlardır. Haftayın, 1 - 0 vaziyette sona ermiştir.

İkinci haftayında Gençlerbirliği daha enerjik ve kombine bir oyundan sonra 5 inci dakikada beraberliği temine muvaffak olmuştur. Daha enerjik bir oyun çıkarmaya muvaffak olan Gençlerbirliği takımı 25 inci dakikada 2 - 1 galib ve ziyete geçmiştir. Fakat, Harbiyeliler 30 uncu dakikada 2 - 2 beraberliği temin etmişlerdir. Harbiyeliler bir dakika sonra 3 üncü sayılarını da yaptılar. Oyun bundan sonra Harbiyenin müdafaası taktığı ve Gençlerin de mağlûbiyetten kurtulmak gayretile geçmiştir. Fakat Harbiye İdman Yurdu 3 - 2 galib gelmiştir.

Resmî Tebliğler

Akdenizde hava faaliyeti

Kahire, 30 (A.A.) — Orta şark İngiliz hava kuvvetleri umumi karargâhının dün akşam nesredilen tebliği:

Eritrede, Keren'in cenubunda İngiliz hava kuvvetlerinin harekâtı Cuma günü de devam etmiştir. Asmara yolu üzerinde motörli nakliyat ve kit'alar şiddetli bomba ve mitralyöz ateşine tutulmuştur. En az 50 nakil vasıtası ciddi surette hasara uğratılmış ve kıtaata ağır ziyat verdirilmiştir.

Adisababa demiryolu yeniden birkaç defa şiddetle bombardıman edilmiştir.

Akdenizde, İngiliz bombardıman tazyakleri dün Brendizi'nin cenubundaki Lecce hava meydanına muvaffakiyetle neticelenen bir hücumda bulunmuşlardır. Yerde bulunan tazyakler mitralyöz ateşine tutulmuş ve yakılmıştır. İki motörli bir bombardıman tazyakesi tamamen tahrib edilmiş ve birçok tazyakeler hasara uğratılmıştır.

Yunan tebliği
Atina, 30 (A.A.) — 154 numaralı resmî tebliği:

Şiddetli topçu ve devriye faaliyetini kaydedilmiştir. Bir miktar esir aldık.

Tazyaklerimiz düşman mühimmat depolarını bombardıman etmişlerdir. İnfilâkları müteakib yangınlar görülmüştür.

Bütün tazyaklerimiz üslerine salınan dönmüşlerdir.

Alman tebliği
Berlin, 30 (A.A.) — Alman orduları baş kumandanlığının tebliği:

Denizaltı gemileri, evvelce bildirilen üç sarnıç vapurundan başka kuvvetli himaye altında giden kafilenden ceman 33 bin tonluk vapur batırılmışlardır. Bundan başka bir denizaltı gemisi ceman 18 bin tonluk iki sarnıç gemisi batırılmıştır. Diğer üç vapur da tahrib edilmiş olduğu farzedilebilir.

Almanya savaş tazyakleri, 29 Mart günü öğleden sonra Girid adası açıklarında kuvvetli bir İngiliz filosuna taarruz etmişlerdir. İngiliz hava defa bataryalarının şiddetli ateşine ve İngiliz av tazyaklerinin mukavemetine rağmen bir İngiliz tazyak gemisine bombalarla üç defa tam isabet kaydedilmiştir. Bu taarruz esnasında cereyan eden hava muharebelerinde Alman savaş tazyakleri Hurricane tipinde bir İngiliz av tazyakisini düşürmüşlerdir. Bütün Alman tazyakleri üslerine dönmüşlerdir.

İngilterenin şark ve cenubu şarkı sahilleri önünde Alman hava kuvvetleri dün bir sarnıç gemisile büyük bir ticaret vapurunu ateşe vermişlerdir. Diğer iki vapuru da ciddi hasara uğratmışlardır.

Saint George kanalında bir vapur bomba isabetile batmıştır.

Silâhlı keşif tazyakleri İngilterenin cenubu şarkı sahillerinde liman tesisatını ve barakaları bombardıman etmişlerdir.

Dün gece savaş tazyakleri Bristol şehrinde ve limanında askerî hedeflere bir kere daha taarruz etmişlerdir. Büyük bir muvaffakiyetle yapılan bu taarruzdan sonra büyük yangınlar çıkmıştır.

Kandıradaki kaşarhaneler yakında açılıyor

Kandıra (Hususi) — Kandıra'nın en meşhur istihsal maddelerinden biri kaşar peyniridir. Bu münasebetle baharın yaklaşması ve aynı zamanda peynir mevsiminin gelmesi dolayısıyla kaşarhanelerinin küşadına yakında başlanacaktır.

Her sene yüz binlerce kilo kaşar peyniri ihraç eden memleketimiz bu sene de istihsalî bir hayli artırmak için tertibat almak üzere dir.

Önümüzdeki mevsim için fazla miktarda çayır ve mer'a bırakıldığı için gerek hayvanat ve gerek davarların randımanı bu bakımdan yüksek olacaktır. Binaenaleyh ihraçat arttırılırsa memleket daha ziyade para girmiş ve bu yüzden çalışan köylümüzün de yüzü gülmüş bulunacaktır.

Kandıra kazası vilâyetin en çok davar sahibi bulunan ve en vâsi olan bir kazasıdır. Binaenaleyh memleketin servet membat bakımından, davar ve bakariye hayvanatının mühim rolleri inkâr edilemez.

Biz memleket hesabına bu sene açılacak kaşarhanelerin teşkilât bakımından daha modern ve daha pratik olmasını istiyoruz. Çünkü getirilen malzeme ile istenilen randıman elde edilememektedir. Kaşarın iyi bir surette istihsalî için, daha pratik bir teşkilâta lüzum hissedilmektedir.

Ruzveltin yeni bir hitabesi

(Baştarafı 1 inci sayfa)

Ruzvelt bütün Amerikalıları dik tatörleri dünya tahakkümüne matuf hareketlerinde durdurunlara karşı bütün Amerikan kaynakları ve bütün Amerikan iktidarı ile yardım azminde mütehd bir cephe teşkiline davet eylemiştir.

Reisicümhür şöyle devam etmiştir:

Diktatör memleketlerinin ittifağı Amerikaya, onun birliğine, demokrasisine ve hürriyetine ana prensiplerini tehdit eden bir tehlike ortaya çıkarmıştır. Bu tehlike bize her gün biraz daha yaklaşımaktadır. Demokrasinin düşmanları şimdi bütün vasıtalarla müracaat ederek Amerikan birliğini tahribe çalışıyor. Kullandığı başlıca silâh daima büyüyen dalgalı halindeki propagandasıdır. Bu propaganda memleketimizde tahrib edici devletlerin ajanları ve onlar tarafından aldatılmış ma sum kimseler tarafından yapılmaktadır.

Bozguncuların silâhı korku telkinidir.

Nazizmin ajanları ve onlara bil miyerek yardım edenler, milletimizin barış için olan tabii aşkını istismar ederek müsalemetçi gibi görülmüşlerdir. Hakikatte ise bütün tarihlerin en haşın harbecularıdır.

Ruzvelt Amerikanın tesanüdünden bahsederken Willkie'yi takdir ve hürmetle anması ve sözlerine şöyle devam eylemiştir:

Diktatörler, burada Amerikada milletimizin iki partisi olabileceğini ve aynı zamanda tek bir kütle halinde kalabileceğini anıya mamışlardır.

İngiliz ve Fransızlar çarpıştılar

(Baştarafı 1 inci sayfa)

zımı taşıdığı haber alınması üzerine bu kafilenin tevkif edilmesi için icab eden emirler verilmiştir. Kafilê buna rağmen İspanyol kara sularını takip etmek suretile Boğazdan geçmiştir.

Kuvvetlerimiz Fransız gemilerini İspanyol sularından ayırdıkları sonra yakalamışlar ve normal tarzda muayene edilmeleri için derhal durmaları emrini vermişlerdir. Bunun üzerinde o civarda sahilde bulunan Fransız bataryaları muhariblik sıfatının bahsettiği hakka istinad ederek bu tahariye teşebbüs etmiş olan gemilerin üzerine ateş açmışlardır. İngiliz cüzütamları kendilerini müdafa için bu ateşe mukabele me buriyetinde kalmışlar ve atıkları güllerden bir kısmını kara bataryalarına isabet ettirmişlerdir.

Fransız bataryalarının bu hattı hareketi üzerine harb gemilerimiz Fransız ticaret vapurlarile bu vapurları himaye eden gemilere haklı olarak ateş açabilirlerdi, fakat insani hislerle hareket ederek böyle yapmadılar ve Fransız vapurları da araya yakın bulunan Nemours limanına girmeğe muvaffak oldular. Gemilerimiz Cebelütta-rik'a dönerken iki defa bir Fransız bombardıman teşekkülünün hücumuna maruz kalmışlar da hiç bir hasar veya ziyat vuku bulunmamıştır.

RADYO

PAZARTESİ 31/3/1941

8.00 Saat ayarı, 8.03 Ajans haberleri, 8.18 Hafif müzik (Pl.), 8.45-9.00 Ev kadını.

12.30 Saat ayarı, 12.33 Hafif şarkılar, 12.50 Ajans haberleri, 13.05 Köy türkülleri, 13.20 - 14.00 Karışık müzik (Pl.)

18.00 Saat ayarı, 18.03 Radyo caz orkestrası, 18.40 Radyo incesaz heyeti, 19.15 Sevilmmiş parçalar (Trio)

19.30 Saat ayarı, ve ajans haberleri, 19.45 Zirat takvimi, 19.50 Kadınlar fasıl heyeti, 20.15 Radyo gazetesini, 20.45 Amatör saati - Violonsel soloları, 21.00 Dinleyici istekleri, 21.30 Konuşma, 21.45 Radyo orkestrası.

22.30 Saat ayarı, Ajans haberleri, Borsa (Plat), 22.45 Cazband (Pl.)

Sabık bir Rumen elçisine göre

(Baştarafı 1 inci sayfa)

zaferi kazanmıştır. Bu, aynı zamanda hem İngilterenin, hem de Sovyetlerin zaferidir. Perşembe günü Yugoslavyada cereyan eden hadiseler Türklerin vaziyetini de kolaylaştırmıştır.

Türklerin hududlarını müdafaaya mecbur kaldıkları zaman Sovyetlerin herhangi bir tecavüzünden korkmamaları lüzum geldiği hakkında Moskovanın verdiği teminat Yugoslavyayı esaret altına alınmasından sonra Almanların Yunanistana yapacağı taarruz esnasında Türklerin müdafaada kalacaklarına delâlet etmekte idi. Şimdiye kadar Sovyetler küçük milletlerin müdafii olduklarını göstermek fırsatını kaçırmamışlardır. Son hadiseler gösteriyor ki mazide işlenen bazı hatalar tamir edilebilmektedir.

Tilea Almanların Ruslar hakkındaki duygularını gizlemeye çalıştığını, Rusların da bugünkü şartlar içinde Almanlar tarafına geçmek istemediklerini söylemektedir.

Hitler ne yapacaktır. Askeri harekete geçmeden önce Yugoslavyayı dahilî entrikalarla parçalamaya çalışması muhtemeldir. Bunu yapmak için de Parloviçi tarafından idare edilen Hırvatları kan dırmağa çalışacaktır. Bundan başka Mussolininin Yunanistana taarruz etmekle yaptığı hatayı da Hitler gitgide daha iyi anlamaktadır.

Amerikada 27 İtalyan vapuru askeri işgal altına alındı

(Baştarafı 1 inci sayfa)

kara suları dahilinde bulunan ve tayfaları tarafından işgalinde tahribat yapılması muhtemel olan bütün İtalyan gemilerine girmek emrini maliye nazırı Morgenthau vermiştir. Bu hareketin bir müsadere mahiyetini haiz olmadığı ve sadece vîkaye edici bir tedbir olup İtalyan vapurlarının tahribin önlemek için alındığı izah edilmektedir.

Bu gece Panama'dan Boston'a kadar Amerikan limanlarında bulunan İtalyan vapurlarına askerler çıkararak vapurların muhafazasını ellerine almıştır.

Sovyet Rusyada yeni bir komiserlik

Moskova, 30 (A.A.) — Yüksek Sovyet Riyaseti divanı tarafından nesredilen bir kararname ile yeni bir "Kauçuk Sanayi Halk Komiserliği" tesis edilmiştir. Bu Komiserliğin başına B. Tikon Mitrokin getirilmiştir.

Son Posta

Yevmi, Siyasi, Havadis ve Halk gazetesi

Yerebatan, Çatalçeşme sokak, 25 İSTANBUL

Gazetemizde çıkan yazı ve resimlerin bütün hakları mahfuz ve gazetemize aiddir.

ABONE FİATLARI

	1	6	3	1
	Sene	Ay	Ay	Ay
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
Türkiye	1400	750	400	150
Yunan	2340	1220	710	270
Enebi:	2700	1400	800	300

Abone bedeli peşindir. Adres değiştirmek 25 kuruştur.

Gelen evrak geri verilmez. İlanlardan mes'uliyet alınmaz.

Cevap için mektuplara 10 kuruşluk Pul ilâvesi lüzumdur.

Posta kutusu : 741 İstanbul

Tıgraf : Son Posta

Telefon : 20203

İstanbul elektrik tramvay ve tünel işletmeleri umum müdürlüğünden:

İdareimiz müşteriler fen subesinde münhal bulunan 210 lira aylık ücretli muavinliğe 3659 sayılı kanun hükümlerine göre ücret verilme üzere bir makine veya elektrik mühendisi almacaktır.

Taliplerin nüfus hüviyet cüzdanı ve askeri vesikalari ile diploma, ruhsatname, hüsnühâl kâğıdı ve şimdiye kadar çalışmış oldukları yerlerden alınmış hizmet müddeti vesikalari ile birlikte 3 Nisan 941 Çarşamba günü idarenin Metro hamı zemin katındaki zat işleri müdürlüğüne müracaatları İlan olunur. (2521)

Deniz Harb Okulu ve Lisesi komutanlığından

Okulumuza Üniversite mezunu matematik öğretmeni alınacaktır. İsteklilerin nüfus cüzdanı ve diplomaları ile okula müracaatları. «1870»

Boy atan soluk kızlar!
kansız mektepliler!

Buluğu bu nazik ve mühim devrinde kuvvet ve kudret kaynağı olan kana muhtaçtır!... DESCHYEN'in kan kuvvet şurubu ile bunu kazanarak, soluk çehrelere canlı bir penbelik ve tek mil vücutta taze bir bahar zindeliğinin gelmesi muhakkaktır.

Zayıf ve soluk benizli çocuklara DESCHYEN'in kan kuvvet şurubu.

DESCHIENS

HER ECZANESİ BULUNUR. BECETESİZ SATILIR.

Istanbul Levazım Âmirliğinden Verilen Haricî Askerî Kıtaatı İlanları

Aşağıda yazılı araba malzemesi alınacaktır. Talib olanların 4/4/941 Cuma gününe kadar fiat faturalarile birlikte tekliflerini Ankarada M. M. V. satın alma komisyonuna bildirmeleri.

28,800	Aded	tekerlek başlığı için ağaç vidası 25 milimlik boyunda.
150	Kilo	3 Sm. lik çivi.
300	Kilo	5 Sm. lik çivi.
9,000	Aded	Makas için kiripon vida.
2,400	»	İspit uçları birbirine bağlamak için perçin çivi. 50X5
1,200	»	Poyra (bütün)
1,500	Kilo	Nefti boya.
30,000	Aded	İspitlere perçin çivisi 50X5
30,000	»	» pulu.
12,000	»	Yasdik demirin ağaç vidası 2/5 Sm. lik.
6,000	»	Menteşe.
300	»	Reze.
3,000	»	Arabaya lüzumu olan civata 8 Sm. lik.
2,400	»	» » » » 12 S. lik.
1,500	»	10 St. ilk civata araba için.
2,400	»	4 St. ilk civata.
600	»	Çam kalas 400X12X24.
600	»	Gürgen kalas. 4X8X24
300	»	Gürgen ok 400X8X8
600	»	Tam ispit ön teker için.
600	»	Tam ispit arka teker için.
1,200	»	Tekerlek başlığı.
14,400	»	Parmak (diş budak).
30,000	Kilo	Maden kömürü.
15,000	»	Meşe odunu.

(2198 - 2503)

Beher kilosu 38 kuruştan 240.000 kilo sığır eti kapalı zarfla eksiltmeye konmuştur. Tahmin tutarı 91.200 lira, ilk teminatı 5810 liradır. İhalesi 12/4/941 Cumartesi günü saat 11 de Çanakkalede Askerî Satın Alma Komisyonunda yapılacaktır. Şartnamesi Komisyonunda görülür. Taliblerin kanuni vesikalarile belli vakitten bir saat evveline kadar teklif mektublarını Komisyonuna vermeleri. (2184) (2362)

Erzak, yem vesale nakdiyatı kapalı zarfla eksiltmeye konmuştur. İhalesi 12/4/941 Cumartesi günü saat 12 de Geliboluda Bolayır Askerî Satın Alma Komisyonunda yapılacaktır. Tahmin bedeli 24.000 lira, ilk teminatı 1800 liradır. Taliblerin kanuni vesikalarile teklif mektublarını ihale saatinden bir saat evvel Komisyonuna vermeleri. (2190) (2368)

Müteahhid nam ve hesabına beherine tahmin edilen fiatı 60 kuruş olan 100.000 aded kar başlığı açık eksiltme ile satın alınacaktır. İhalesi 3/4/941 Perşembe günü saat 11 de Ankarada M. M. V. Satın alma komisyonunda yapılacaktır. İlk teminatı 4250 liradır. Evsaf ve şartnamesi 300 kuruşa komisyonundan alınır. Taliblerin belli vakitte komisyonuna gelmeleri. «2106» «1973»

Aşağıda miktarı yazılı sığır etleri kapalı zarfla eksiltmeye konmuştur. İhalesi 14/4/941 günü hizalarında yazılı saatlerde Lüleburgazda Askerî Satın Alma Komisyonlarında yapılacaktır. Taliblerin kanuni vesikalarile teklif mektublarını ihale saatlerinden bir saat evvel Komisyonuna vermeleri. Şartnamesi Komisyonunda görülür.

Miktarı kilo	İlk teminatı Lira Kr.	İhale saati
150,000	5000	10
28,000	1050	10,30
55,000	2062 50	11

(2186) (2364)

Gösterilecek yerde 40.385 lira 90 kuruş keşif bedelli bina inşaatı kapalı zarfla eksiltmeye konmuştur. İhalesi 7-4-941 Pazartesi günü saat 15 de İzmir Lv. Âmirliği satın alma komisyonunda yapılacaktır. İlk teminatı 3029 liradır. Şartname, keşif ve resimleri 202 kuruşa komisyonundan alınır. Taliblerin kanuni vesikalarile teklif mektublarını ihale saatinden bir saat evvel komisyonuna vermeleri (2158) (2251)

Nafia Vekâletinden

4/4/941 Cuma günü saat 16 da Ankarada Nafia Vekâleti binası içinde Malzeme Müdürlüğü odasında toplanan malzeme eksiltme komisyonunda İsparta vilâyeti Eğridir kazası Direskine Devlet ormanından kesilecek İsparta istasyonunda teslim şartile «132.000» Eğridir istasyonunda teslim şartile «114.000» lira muhammen bedelli veya hususi mukaveleli ormanlardan kesilmek ve ana hat üzerinde her hangi bir istasyonda teslim edilmek şartile ve şartnameye göre yapılacak mukayese dahilinde «40000» aded normal çam traversinin kapalı zarf usulile eksiltmesi yapılacaktır.

Eksiltme şartnamesi ve teferüatı «660» altı yüz altmış kuruş bedel mukabilinde Malzeme Müdürlüğünden alınabilir. İsparta istasyonu için verilecek tekliflerin muvakkat teminatı «7850» lira Eğridir istasyonu için «6950» liradır. İstekilerin teklif mektublarını muvakkat teminat ve şartnamesinde yazılı vesak ile birlikte aynı gün saat 15 e kadar mezkûr komisyonuna mukabulde vermeleri lâzımdır. «1560» «2138»

Son Posta Matbaası: Negriyat Müdürü: Selim Ragıp Emeç

SAHİBLERİ: S. Ragıp EMEÇ. A. Ekrem UŞAKLIGİL

General diyor ki

(Baştaftı 1 inci sayfada)

Birleşik Amerika kit'aları, her nerede bulundularsa, daima yerli halkı Japonların ve Kolçak hükümetinin şiddetli hareketlerine karşı korumuşlardır. Onlar hiç bir harp hasar ve ziyanlarına sebep olmamışlardır. Bu sebeble Rusya'da Amerikalılara karşı, o zaman Rus arazisini işgal etmiş bulunan diğer milletlerin hiç birine karşı hasıl olmayan, başka hisler beslenir.

Birleşik Amerika bu suretle, Sovyet Rusyaya karşı bidayette en çok dostluk göstermiş olmasına rağmen, bilâhare Kızıl hükümeti tanımamakta musrırrane inad göstermişti. Bunun başlıca sebepleri Amerikanın hürriyet ve demokrasi prensiplerine uygun düşmeyen Sovyet Rus hükümetinin takib ettiği idare rejimleri olmakla beraber Amerikanın Sovyet Rusyaya karşı asıl kızgınlığı eski Rus borçlarının tanınmaması ve Amerikalı vatandaşların Rusyada zaptedilmiş olan mallarının iade veya tazmin edilmemesinden ileri geliyordu. Bu sebeblerle, Birleşik Amerika yeni Rus hükümetini tanımak istemiyor. Çünkü tanıdığı takdirde onun yaptıklarını tasvib etmiş addolunmak - tan çekiniyordu.

Sovyet Rusya ise Amerikaya karşı, daha mülayim ve daha dostane hareket ediyor ve bu sayede Birleşik Amerikalılar Rusyaya seyahat müsaadelerini daha kolaylıkla alabildikleri gibi orada diğer milletlere nazaran daha iyi muamele görüyorlardı. Sovyet matbuatı da Amerikaya karşı asla çetin olmamıştır. Bununla beraber, müthiş rakamlara balığ olmuştan eski borçlar meselesinde, her iki taraf prensiplerinde inadla sebat ediyorlardı.

Fakat zamanla Amerikanın siyasi görüş ve fikirlerinde bazı değişiklikler olmuştur. Bunu hasıl eden başlıca iki âmilden birincisi, Uzakdoğuda başlıyan Japon genişleme ve yayılması, ikincisi de Amerikada müşkül bir durum ve hava yaratmağa başlıyan iktisadî buhran ve işsizliktir.

Birinci sebep Sovyetlerle temas lüzumunu hasıl ettiği gibi burada başlıyan ilk 5 yıllık kalkınma planı da Amerika sanayiinin bundan istifade etmesini zaruri kılmıştı. Amerikada boş ve ıssız kalan on binlerle makine olduğu gibi Sovyet Rus inkilâb ve ihtilâli de külliyetli makineye muhtaçtı.

Tam bu sırada Sovyet hariciye komiseri Litvinofun Vaşingtona gittiğini görürüz. O, burada kendisine hemen her ne teklif ediliyorsa imzalamıştır. İhtilâlden evvelki Rus borçları da prensib itibarile tanılamak bu hususta müzakerelere girişilecekti. Hatta Litvinof, mahza Amerika efkârı umumiyesini tatmin için, Sovyet Rusyada, hiç olmazsa nazarı olarak, din işlerinin serbestisine müteallik bir de protokol imzalamıştı ki bu, Sovyetlerin şimdiye kadar fevkalâde hassas davrandıkları dahilî işlerine yabancı bir devletin müdahalesini neviama tanımamak demektir.

İlk Birleşik Amerika elçisi, William Bullit, büyük ve müstesna bir itibarla karşılandığı Moskovada debdebe ve ihtişamla yerleşmiş ve hiç bir sefirin Moskovada nail olmadığı bir derecede, serbesti ile vazife görmeğe başlamıştı. Fakat iki memleket arasında bu mes'ud devre uzun sürmedi.

Pek az zaman sonra inkisarı hayal başladı. Çünkü iktisadî müna-sebetlerin neticesi sıfır oldu. Hatta eski borçların tanınması da tamamile plâtonik bir mahiyette kaldı. Sovyet hükümeti eski borçların tanınması için kabul edilemeyecek derecede büyük yeni krediler istiyordu. Elhasıl Moskovanın Amerika diplomasisine karşı bidayette gösterir gibi olduğu müsaadekârlıklardan bir eser kalmadı. Bu suretle iki memleket arasında yeni bir ziddiyet devresi başladı. Hatta Amerikalı tebaa da, diğer yabancılar gibi artık, hepsi tevkif olunuyordu.

Sonra, 5 senelik kalkınma plânının tatbik tarzile kolektifleştirilme işlerinde Rusların takib ettikleri şiddetli usul Amerika matbuatının ağır hücum ve tenkidlerine de uğramıştı. Bütün bunlar Amerikalılara gösterdi ki, ihtilâli Rusyanın Asyadaki menfaatleri Amerikanın kilerine uygun değildir.

Bu harbin başında Amerika ile Rusya arasında her ne kadar diplomatik münasebetler var idise de bunlar iki tarafın hakiki menfaat duygularına dayanmıyordu. İki memleket arasında ehemmiyetli bir mal veya kültür mübadelesi olmadığı gibi seyyah gidiş geliş de yoktu.

Amerikalılar, kezaik harbden biraz evvel, Sovyet Rusyanın demokrasi devletlerle bir pakt imzayacağına ümid etmişler ve hattâ bunun için çalışmışlardı. Buna rağmen Sovyet Rus hükümetinin Almanya ile Ağustos 1939 muahedesini akdetmesi pek ağır bir hayal

BİLUMU' İTFAIYE, PASİF KORUNMA MALZEMELER FABRİKASI

A. SAMURKAŞ

İdarehane Perşembepazarı caddesi No. 50 Galata - İstanbul. Telefon: 41362. Telgraf: SAMURMAZ

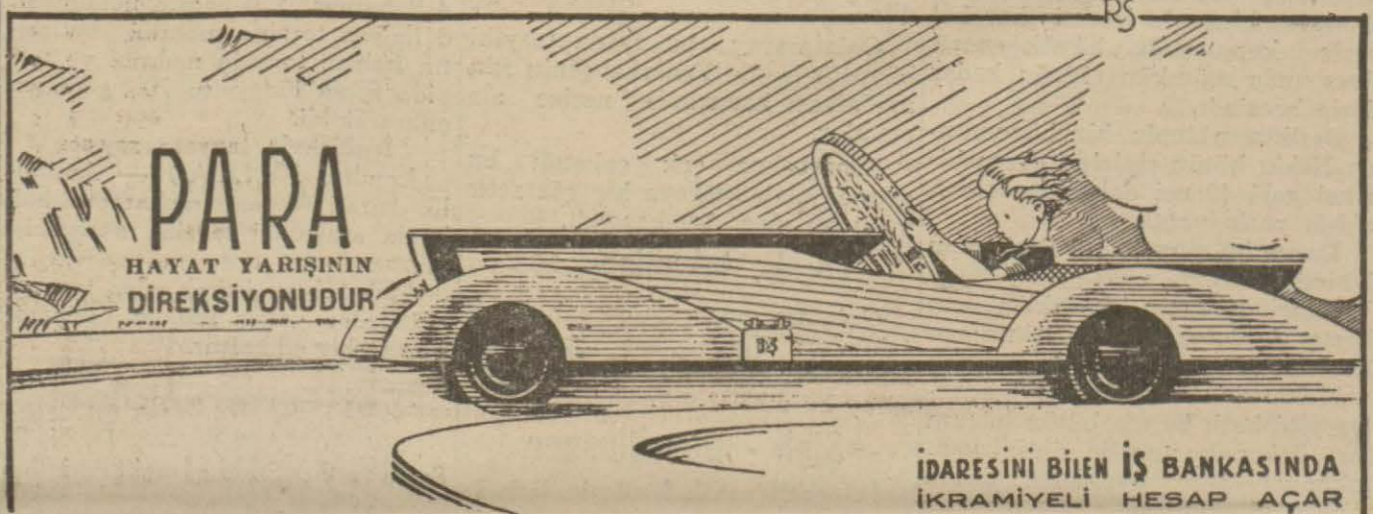
HANS WALTER FEUSTEL NAKLİYAT - VAPURCULUK

Telefon: 44848

Galata Rıhtımı No. 45

Telgraf Adresi: ALSTER

Kara, Deniz, ve Tuna yoluyla her tarafa nakliyat Gideceği mahallere kadar navlun muamelesi ikmâl ve doğru Konşimento verilir.

T. İŞ BANKASI Küçük tasarruf hesapları 1941 İKRAMIYE PLANI

Kesideler: 4 Şubat, 2 Mayıs, 1 Ağustos, 3 İkinciteğrin tarafından yapılır.

1941 ikramiyeleri

Adet	2000 Liralık	2000.- Lira
1	1000	3000.-
2	750	1500.-
4	500	2000.-
8	250	2000.-
35	100	3500.-
80	50	4000.-
300	20	6000.-

inkisarını mucib olmuştu. Nihayet Alman - Leh harbinde Sovyet Rus kit'alarının Polonyaya arkadan girdikleri görülünce, Amerikada, diğer demokrasi düşmanlarına yapıldığı veçhile, Sovyetlere karşı da harp malzemesi vermek hususunda manevî bir ambargo vaziedildi.

Bilâhare Baltık hükümetlerinin ilhakı Birleşik Amerikada infialı arttırdı. Bu sebeble orada bu ilhak tanınmadığı gibi bu memleketlerin Amerikadaki matlubatına da haciz konuldu.

Sovyetler Birliğinin umumî dış siyasetine gelince, denilebilir ki 1932 ye kadar bu memleket, bir Japon baskınına karşı korku içinde yaşanıyordu. Japonya, Çin harbine boğazına kadar girdikten sonra ise, vaziyet tamamen değişti. Sene besene, Rus - Japon siyasi ve iktisadî münasebetleri tersine döndü. Yani her iki taraf rollerini değiştirmişlerdi.

Eskiden, Japonyaya bir ademi tecavüz paktı teklif eden Rusya, aldirmayan da Japonya idi. Yeni harbin zuhurundanberi ise bir ademi tecavüz paktının akdinde ısrar eden Japonlar, kaçman da Sovyetler olmuştu.

Gerçi birkaç hafta evvel, Sovyetler böyle bir paktı akdetmek ister gibi göründüler. Ağustos paktı nasıl ki, Almanya ile garb devletleri arasında harbi alevlendirdise, bir Sovyet - Japon ademi tecavüz paktının akdine ve neticesi de ancak Japonya ile Amerika arasında harbi mümkün kilmak olabilir.

Şüphe yok ki, Sovyet Rusya Japonyanın arkasını temin etmekle, onu, uzak doğuda, Hollanda, belki de Fransız müstemlekelerinin zaptı

Devlet Denizyolları İşletme Umum Müdürlüğü İlanları

31 Marttan 7 Nisana kadar muhtelif hatlara kalkacak vapurların isimleri, kalkış gün ve saatleri ve kalkacakları rıhtımlar

Karadeniz hattına	— Salı 12 de (Tari), Perşembe 12 de (Güneysu) ve Pazar 16 da (Ankara), Galata rıhtımından.
Bartın hattına	— Salı 18 de (Çanakkale), Cumartesi 18 de (Ülgen) Sirkeci rıhtımından.
Mudanya hattına	— Pazartesi, Salı, 9,50 de, Çarşamba, Perşembe, Cuma 16 da (Sus), Cumartesi 14 de (Trak) Galata rıhtımından.
Bandırma hattına	— Pazartesi, Çarşamba ve Cuma 8,15 de (Trak) Galata rıhtımından. Ayrıca Çarşamba ve Cumartesi 20 de Anafarta Tophane rıhtımından.
Karabiga hattına	— Salı ve Cuma 19 da (Seyyar), Tophane rıhtımından.
İmroz hattına	— Pazar 9 da (Bartın), Tophane rıhtımından.
Ayvalık hattına	— Çarşamba 15 de (Bursa), Cumartesi 15 de (Saa-det), Sirkeci rıhtımından.
İzmir sürat hattına	— Pazar 11 de (İzmir), Galata rıhtımından.
İzmir aralık postası	— Perşembe 13 de (Tirhan), Galata rıhtımından.

Not: Vapur seferleri hakkında her türlü malûmat aşağıda telefon numaraları yazılı acentelerimizden öğrenilebilir.

Galata Baş Acenteliği	— Galata rıhtımı, Limanlar Umum Müdürlüğü binası altında	42362
Galata Şube	— Galata rıhtımı, Mıntıka Liman Reisi liği binası altında	40133
Sirkeci Şube	— Sirkeci, Yolcu Salonu.	22740

(2536)

na sevk ve teşvik etmiş olur ki, böyle bir manevranın yalnız bir tek hedefi vardır, o da Amerikayı Asyada bir harbe sürmekten ve sürüklemekten ibarettir.

Bu sayede Sovyet Rusya, her tarafı harp ateşleriyle sarılarak tahrib edilecek olan dünyanın ortasında büyük ve kuvvetli bir sulh adası vaziyetini en iyi muhafaza etmiş ve nihayet dünya nizamının yeniden kurulması vakti geldiği zaman surf onun sesi hâkim olmuş olur.

Rus - Japon ademi tecavüz paktı henüz akd olunmamıştır; Belki de bunun yerine, tam bir mahremiyet içinde, bir Rus - Amerika muahedesi kaim olacaktır. Çünkü, dünyayı en iyi olarak, bir Moskova - Vaşington mihverinin tanzim edebileceği hakkında eski bir Sovyet kanaati bulunduğu gibi, Amerikalıların Rusyaya harp malzemesi verilmesi hakkındaki ambargoyu kaldırılmaları da başka türlü güç tefsir olunabilir.

Bununla beraber Almanyanın, Japon Hariciye Nazırını Berlin'e davet ederken, böyle bir ihtimalin vakitile önüne geçmek istemiş olması pek muhtemeldir. Elhasıl Rusya da ha uzun bir müddet, bulunduğu muhayyer ve menfi vaziyette kalamaz. Onun için ya şimdiden Japonya ile bir ademi tecavüz paktı akdederek Amerikayı bu memleketle harbe sürüklemek ve ilerde, vakit geldiği zaman Amerika ile işbirliği yapmak veyahud, eğer kendisine bunun vaktinin şimdiki gelmiş olduğuna hükmediliyorsa, şimdiden Amerika ile geniş ve uzak hedefli yeni bir anlaşma imzalamak, vardır. Onun bu iki hareket tarzından hangisine karar verdiği ağırlıklı ihtimal, Matsuoka'nın Berlin - Roma - Moskova seyahati ancak sona erdikten sonra belli olacaktır.